

CURIERUL ADVENTIST

REVISTĂ LUNARĂ DE INFORMAȚII ȘI INSPIRAȚIE PENTRU AȘTEPTĂTORII REVENIRII DOMNULUI HRISTOS FEBRUARIE 2026

De la
CREDINȚA
moștenită
la
CREDINȚA
asumată

CUPRINS 2026

FEBRUARIE

1 EDITORIAL

Ioan Câmpian-Tătar

Este Ellen White relevantă pentru secolul XXI?

5 EVENIMENT

Mihai Maur

Istoricul Conferinței Banat. Centenar (II)

10 BISERICA DIN ROMÂNIA

*Departamentul Comunicare,
Uniunea Română*

Convenția GAIin România – comunicare cu sens,
credință și responsabilitate digitală

13 TEOLOGIE

Florin Lăiu

Inspirația divină și diversitatea manuscriselor VT

18 FAMILIE

Zoltán Szallós-Farkas

Probleme etice în căsnicie:

Prezentarea unor soluții pertinente

21 SOCIAL

Marcos Paseggi

Ne poate ajuta inteligența artificială
să comunicăm cu cei dragi care nu mai sunt?

24 SPIRITUAL

Valeriu Potrescu

Portretul „hristoșilor mincinoși”

30 MISIUNE

Aurelian Anghelascu

Semințe plantate iarna

32 TINERET

Isabella Țăranu

De la credința moștenită la credința asumată

34 BISERICA MONDIALĂ

Luis Fajardo

Comunitatea adventistă hispanică din Londra
marchează un botez istoric

36 INSTITUȚII

„Viitor de nota 10”:

O investiție ADRA în generația de mâine

39 SĂNĂTATE

Sorina Oana Rohnsan

Picătura de sânge:

oginda trupului și armata tăcută

41 PAGINA COPIILOR

Isabella Țăranu

Incursiune în lumea Bibliei

Este ELLEN WHITE relevantă pentru SECOLUL XXI ?

Biserica Luterană există pentru că a existat o persoană numită Martin Luther, Biserica Metodistă, pentru că a existat un om numit John Wesley, dar Biserica Adventistă? La originea Bisericii Adventiste avem trei persoane pe care le considerăm fondatori: Joseph Bates, James White și Ellen White, cea mai influentă dintre cei trei. Biserica Adventistă recunoaște că ea a fost mesagerul lui Dumnezeu, prin care darul profetic a fost oferit. Întrebarea este dacă mai sunt relevante scrierile ei și ce ne poate spune cineva care a trăit cea mai mare parte a vieții în secolul al XIX-lea? Iată câteva răspunsuri posibile și teme care continuă să fie de mare interes pentru cititorul credincios al Bibliei.

Tema conflictului cosmic

Cadrul teologic al conflictului cosmic este tema care domină scrierile ei, ne oferă o perspectivă biblică și ne ajută să găsim sens în această lume deșulată, dar și pentru viața personală. Ellen White a avut aproximativ 2.000 de viziuni, dar cea mai importantă, comprehensivă și cea care a pus stăpânire pe gândirea și scrierile ei este cea din 13 martie 1858 de la Lovett's Grove, Ohio. Este viziunea conflictului cosmic dintre Dumnezeu și Satana, dintre lumină și întuneric, dintre bine și rău. Datorită acestei viziuni avem setul de cărți Marea Luptă:

Patriarhi și profeți, Profeți și regi, Viața lui Isus, Faptele apostolilor și Tragedia veacurilor. Aceste cărți încă sunt căutate, sunt citite atât în Biserică, dar și în afara ei. Ele luminează întreaga Biblie și o fac mai ușor de înțeles, mai frumoasă și mai atractivă pentru cei care doresc s-o cunoască. Prezintă principiile Bibliei și le aplică la viața de zi cu zi, ne ajută să găsim răspuns la cele mai grele întrebări ale existenței. Cartea *Patriarhi și profeți* începe cu următoarea propoziție: „Dumnezeu este iubire”, iar *Tragedia veacurilor* se încheie cu următoarea frază: „Marea luptă s-a sfârșit. Păcatul și păcătosul nu mai există. Universul întreg este curat. De la atomul cel mai mic până la lumile cele mai mari, toate lucrurile, însuflețite și neînsuflețite, în frumusețea lor neumbrită și cu bucurie desăvârșită, declară că Dumnezeu este iubire.” Acest conflict aduce lumină asupra caracterului lui Dumnezeu pentru că singurele arme folosite de El în această confruntare sunt iubirea, neprihănirea și dreptatea.

Entuziasm și discernământ pentru a doua venire a lui Hristos

Toată viața, Ellen White a crezut că Isus va veni în timpul vieții ei, iar acest entuziasm este evident în modul în care vorbește despre acest eveniment. Spre sfârșitul vieții a avut o scurtă viziune prin care a înțeles că

totuși va trece la odihnă înainte de revenirea lui Isus. Cartea care interpretează istoria creștinismului și prezintă un scenariu cu privire la evenimentele premergătoare revenirii lui Isus este *Tragedia veacurilor*. Sunt voci care exprimă îndoială, poate chiar scepticism, cu privire la acest scenariu și fac trimitere la imaginile pe care autoarea le folosește pentru a descrie evenimentele finale. Este greșit să judecăm trecutul prin perspectiva prezentului. Ellen White îmbracă scenariul în contextul, limbajul și imaginile de acum 150 de ani. Dacă ar scrie astăzi, limbajul și imaginile ar fi diferite, dar mesajul ar fi același. Principiile ce stau în spatele acestei descrieri nu se schimbă, iar acest lucru este important. Noi să avem în vedere tabloul complet și să nu ne pierdem în detalii fără importanță. Afirmațiile pe care Ellen White le face cu privire la protagoniștii conflictului final din lumea religioasă și politică sunt astăzi cu mult mai evidente și credibile decât în trecut. Dacă nu am avea acest scenariu bazat pe profeția biblică, precum și toate scrierile lui Ellen White, oare cum ar arăta Biserica Adventistă? Întrebarea corectă este: „Oare ar mai fi existat?” Putem vedea cum în decursul timpului ea a corectat înțelegerea greșită a evenimentelor, precum și pozițiile extremiste. În anul 1892, președintele Conferinței Generale, Olsen Ole Andres, scria în revista oficială a Bisericii: „Trăim vremuri solemne.” Era anul în care a fost decretată legea duminicală la nivelul unor state din America de Nord, iar N.T. John, o persoană foarte capabilă, a fost însărcinat să apere drepturile adventiștilor în fața Congresului American. El este cel care, împreună cu Ellet Waggoner, a prezentat tema îndreptăririi prin credință la sesiunea Conferinței Generale din 1888 în Minneapolis. N.T. John avea și unele slăbiciuni, dorința de etalare și idei extremiste ce nu se încadrau în învățătura sănătoasă a Bibliei, motiv pentru care deseori a fost avertizat de Ellen White. El a fost principa-

lul vorbitor la sesiunea Conferinței Generale din 1893. A prezentat 24 de predici pe baza întreitii solii îngerești din Apocalipsa 14:6-12, accentuând faptul că marea strigare a început, iar decretul duminical la nivel național urmează a fi adoptat foarte curând. Ar fi dorit să prezinte o mărturie din partea unei fete tinere, Ana Rice, dar președintele Olsen n-a fost de acord. În ultimul sabat din anul 1893, cu ocazia Săptămânii de rugăciune, N.T. John era la Battle Creek, iar în cadrul predicii a prezentat o mărturie care venea din partea Anei Rice, precizând că Biserica se bucura de prezența a două voci profetice. Prezentarea a avut un mare efect asupra celor prezenți. Sute de persoane au venit în față pentru a-și preda viața lui Hristos, alții și-au adus bunurile de valoare, au vândut proprietăți pentru a dona pentru misiune. William Prescott nu avea o situație materială prea bună, dar a oferit suma de 5.000 de dolari, toate economiile sale, pentru lucrarea lui Dumnezeu. Niciodată n-a cunoscut biserica din Battle Creek un asemenea spirit de sacrificiu. Cine era Ana Rice? Era o tânără cu origini și pregătire modeste, care a cerut familiei Rice s-o adopte dacă vor să fie mântuiți, pentru că așa i-a descoperit Dumnezeu. Iar cel care a promovat-o a fost N.T. John. Ellen White era în Australia în această perioadă și i-a trimis o scrisoare lui N.T. John prin care l-a mustrat din nou pentru că alerga după senzații, spunându-i că Ana Rice nu era un mesager trimis de Dumnezeu. Mesajul lui Ellen White a fost foarte clar: „Mergeți la Biblie”, și nu veți mai face astfel de greșeli. A fost o lecție foarte amară pentru N.T. John și pentru cei care l-au urmat. Ana Rice, de asemenea, a recunoscut că nu primise niciun mesaj de la Dumnezeu și a devenit o creștină devotată. Pentru Ellen White, credințioșia față de Biblie este crucială în abordarea temei cu privire la sfârșit și revenirea lui Isus. Doar cu ajutorul Bibliei putem discerne între ceea ce este adevărat și ceea ce este contrafăcut (GC 593).

Aplicarea principiilor biblice

Ellen White era în Australia, iar la recomandarea ei, în anul 1894, s-a cumpărat un teren cu o suprafață de 600 hectare, aproape de Cooranbong, New South Wales, unde urma să fie construit Colegiul Avondale. Pentru a încuraja liderii Bisericii din Australia, în ciuda unor afirmații că terenul nu este bun pentru agricultură, ea însăși a cumpărat un teren unde urma să fie construită o casă și cultivată o livadă pentru ea și colaboratorii ei. La sfârșitul anului 1895 s-a mutat în casa respectivă, care a fost numită „*Sunnyside*”. Australia tocmai parcurgea o perioadă de criză economică și financiară, iar Ellen White împreună cu studenții și toți cei implicați în construcția clădirilor au acceptat să locuiască în corturi. Economii se terminau, au făcut și împrumuturi, iar în această situație a apelat la biserica din Battle Creek pentru a fi ajutați financiar. Răspunsul a fost unul negativ, biserica din Battle Creek susținând că nu are resurse pentru a-i ajuta pe cei din Australia. Desigur, nu au vorbit despre adevăratul motiv care se afla în spatele acestui refuz. Comunitatea din Battle Creek era angrenată în ceea ce am putea numi „febra bicicletelor”. Nu cu mult timp în urmă fusese inventată bicicleta cu lanț, iar acum putea fi achiziționată la un preț destul de mare, 300 de dolari (astăzi aproximativ 20.000 de dolari), ceea ce însemna salariul pe o perioadă

de câteva luni. Bicicleta nu era pe vremea aceea folosită pentru transport, era destul de periculoasă pentru că nu avea frână și era mai degrabă un mijloc de etalare. Nu de puține ori s-a auzit că Ellen White este împotriva bicicletelor, ceea ce pare aberant pentru zilele noastre, dar nu se ține cont de contextul în care ea le-a vorbit celor din Battle Creek despre acest aspect. În mărturia respectivă, adresată bisericii din Battle Creek, Ellen White citează Isaia cap. 58 și aplică mesajul respectiv la situația în care se afla această biserică. Le vorbește despre responsabilitatea pe care o aveau înaintea lui Dumnezeu pentru modul în care administrau resursele primite, precum și nevoile stringente ale misiunii din Australia. Desigur, astăzi, Ellen White nu ar mai scrie despre biciclete, ci despre lucruri actuale. Cred că este timpul să ne întrebăm cum aplicăm noi astăzi aceste principii biblice și cum răspundem nevoilor din jurul nostru.

Implicarea în aspecte contemporane

Pionierii mișcării adventiste care respectau Sabatul au fost confrunțați cu diferite aspecte ale societății de atunci, iar unul dintre cele mai sensibile era sclavagismul, care producea mult rău. Deși poziția abolitionistă nu era una populară în acea vreme, a fost adoptată de ei și erau implicați în demersurile ce se făceau pen-

tru desființarea sclaviei. Ellen White chiar a recomandat ca adventiștii să nu se supună unei legi nedrepte care cerea ca sclavii fugari să fie returnați stăpânilor lor. Ellen White a fost foarte vocală și cu privire la efectele negative ale alcoolului în societate, în familie și pe plan personal. În timpul petrecut în Australia, Ellen White a cunoscut-o pe doamna Press, președinta Mișcării pentru temperanță a femeilor, care a invitat-o în mai multe ocazii să vorbească la întâlnirile lor. Ellen White n-a pierdut ocazia s-o invite pe doamna Press la întâlnirile de evanghelizare în corturi. Prin intermediul ei a cunoscut-o pe Sarepta Henry, cea care era președinta Uniunii Femeilor Creștine pentru Temperanță (WCTU) din Statele Unite ale Americii. Doamna Henry era cunoscută în toată America pentru elocvența și talentul ei oratoric. Din cauza unor probleme de sănătate, aceasta ajunge la Sanatoriul din Battle Creek, unde intră în contact cu filozofia unui stil de viață adventist și cu doctrina adventistă. În scurt timp devine membră a Bisericii Adventiste și îi scrie lui Ellen White despre noua sa alegere și o întreabă dacă mai este cazul să rămână în poziția de președintă a WCTU. Răspunsul a fost unul pozitiv: „Acolo unde ești poți lucra pentru cauza lui Dumnezeu.” Sarepta Henry și-a pus la dispoziția lui Dumnezeu toate talentele, organizând pentru prima dată în Biserică „Misiunea femeii”. Lumea s-a schimbat, nevoile sunt diferite, implicarea poate fi diferită, dar principiul rămâne același – să fim prezenți acolo unde putem face bine semenilor.

Principii pentru îmbunătățirea calității vieții

Francisc D. Nichol povestește în cartea *De ce cred în Ellen White* despre o întâlnire pe care a avut-o cu un lider al Bisericii Adventiste Creștine, cea mai importantă facțiune a mișcării millerite.

La sfârșitul secolului al XIX-lea, Biserica Adventistă Creștină avea în jur de

30.000 de membri și a rămas aproximativ la același număr, fără să mai crească. În dialogul pe care l-a avut cu această persoană care cunoștea amploarea mondială a Bisericii Adventiste de Ziua a Șaptea a spus următoarele: „Liderii bisericii voastre au fost mai înțelepți decât ai noștri. Ei au văzut nevoia dezvoltării publicațiilor, și au dezvoltat această ramură, au văzut nevoia medicală, și s-au implicat în acest domeniu, a educației și a misiunii, și au investit în aceste ramuri. De aceea ați devenit puternici și ați crescut atât de mult.”

Răspunsul lui Nichol a fost: „Nu, fratele meu, eu nu cred că ceea ce declari este adevărul. Liderii noștri nu au fost mai înțelepți și nici vizionari. Istoria ne spune că au fost oameni obișnuiți cu mari limitări în credință și viziune. Dar noi am avut o femeie în mijlocul nostru. Ea a spus ce trebuie făcut într-un domeniu sau altul. Ea a fost specifică, consecventă și insistentă. Noi i-am acceptat sfatul și direcția, fiindcă noi am crezut că viziunea o are de la Dumnezeu.” Fratele Nichol spune că a urmat o tăcere; ei fuseseră critici cu privire la darul profetic manifestat prin Ellen White, dar acum erau obligați să recunoască adevărul.

Unde ar fi Biserica fără acest dar profetic manifestat prin Ellen White? Scrierile ei cu privire la sănătate sunt unice, deși nu este singura voce care promova reforma sănătății în perioada respectivă. Ceea ce este extraordinar, fără precedent, mesajul sănătății a devenit parte a doctrinei Bisericii, a stilului de viață, iar acest lucru este recunoscut pe plan mondial. Sistemul de educație este cel mai extins în cadrul denominațiunilor neoprotestante. Este timpul să mulțumim Bunului Dumnezeu pentru acest dar, să prețuim această zestre spirituală și să promovăm scrierile lui Ellen White, pentru că și Biserica, dar și lumea au nevoie de ele, chiar și în acest secol al XXI-lea. 🍀

IOAN CÂMPIAN-TĂTAR, pastor pensionar

ISTORICUL *Conferinței Banat* CENTENAR (II)

Biserica Adventistă de Ziua
a Șaptea din Banat – Crișana,
„generația a treia” (1948–1989)

Pacea mult așteptată nu a adus cu ea și liniștea necesară, nici libertatea de conștiință și credință. Lovitura de stat din 30 decembrie 1947–3 ianuarie 1948 (prin care comuniștii români sprijiniți de armata sovietică impun abdicarea regelui Mihai, desființarea monarhiei și instalarea Republicii Populare) complică și mai mult viața bisericilor din România, de data aceasta având de suferit toate cultele religioase, fără deosebire. Ideologia marxist-leninistă sovietică, ateismul și alte nenorocite „isme” îl doareu mort pe Dumnezeu, Cuvântul, biserica. Chiar dacă, inițial, comuniștii au vorbit despre libertate de conștiință și credință, în realitate au început vânătoarea de credincioși...

Biserica Adventistă continuă să crească, dar misiunea ei este mult împiedicată. Autoritățile comuniste cer închiderea grupelor sau comasarea lor cu comunitățile din apropiere. Seminarul Teologic Adventist din Stupini Brașov, care forma pastori adventiști și care doar ce fusese redat bisericii după confiscarea antonesciană, este naționalizat. Misiunea personală sau publică este împiedicată, cel puțin în prima jumătate a acestei perioade de 40 de ani. Sute

de adventiști sunt închiși pentru singura vină că vor să creadă în Dumnezeu și să-L asculte. Statul vrea să controleze totul, vrea să știe totul. Nu puțini laici, prezbiteri sau pastori sunt căutați de Securitate și presați să devină colaboratori ai acesteia. Unii au rezistat uneori cu prețul libertății, alții au cedat, însă fără să le ofere ajutor dușmanilor, câțiva au trădat. Ca unii care nu am apucat grozăvia acelor vremuri, avem dreptul să tăcem, lăsând judecata în mâna Domnului, singurul în măsură să cântărească lucrurile, singurul în măsură să ierte și să mântuiască.

Și Biserica Adventistă de pe aceste meleaguri a fost parte a acestei scene, poate, la fel ca înainte, fiind mai puțin încercată, dar totuși gustând din același pahar plin cu pelin. Cu orele de rugăciune de peste săptămână interzise, cu toate grupele desființate, cu inspectori ai statului adeseori la serviciile divine, cu comunitățile comasate prin Legea arondării, cu tot mai puțini pastori, biserica intră într-un proces de „conservare” în așteptarea unor vremuri mai bune. Dar nu scade, continuă să crească mai ales prin botezurile copiilor din biserică, de care are o sfântă grijă. Misiunea e făcută de fiecare membru, în liniște, fără zgomot, serviciile de înmormântare devin neprețuite

ocazii de evanghelizare, botezurile se fac în secret, iar locașurile de rugăciune se renovează cu mari piedici. Când credincioșii din Șepreuș sau Archiș, având disperată nevoie de spațiu, au încercat să remodeleze adunarea, au făcut-o cu mari greutate din partea autorităților, chiar lucrând noaptea, la lumina farurilor mașinilor. Dar chiar și atunci au existat printre autorități oameni de bine, cu frică de Dumnezeu, care ne-au ajutat în nevoi. Când prin Legea arondării, în 1963, comunitatea Sănmartin a fost desființată și alipită celei din Macea, oameni de bine au luat autorizația celei desființate și au transformat-o, permițând înființarea comunității Măderat. Cu dificultate se primesc aprobări pentru noi comunități: Oradea B Eden (1949), Bobâlna (1950), Reșița (1958), Gătaia (1960), Simeria Veche (1960), Caransebeș (1962), Folt (1962), Obreja (1977).

Adunările erau pline. Deși a face rost de o Biblie nu era lucru ușor, iar puținele „lecțiuni” circulau peste săptămână de la o familie la alta, Cuvântul era sorbit cu nesaț la Școala de Sabat, unde învățătorii bisericii luminau poporul. Predicile erau ascultate cu atenție, iar Sfânta Cină, așteptată cu nerăbdare. Tinerii și copiii, sluiți de o armată de instructori și instructoare, erau pregătiți pentru a fi purtătorii de lumină în generația următoare. Adesea prezentau programe frumoase, cântau și încântau inimile ascultătorilor. Tinerii vor fi inima primelor orchestre la Apateu (1947), Macea (1949), Arad, Făget, Cuvin, Oradea B Eden (1970), Gătaia (1966) și a primelor fanfare, la Macea (1961), Archiș (1968), Șepreuș (1970), Măderat (1971), Sinte Mare, Cuvin, Apateu, Curtici, Covăsânț. Apar, de asemenea, noi formații corale, dintre care amintesc: Măderat (1964) și Gătaia (1966).

Săptămâna de rugăciune continuă să fie sărbătoarea mult așteptată la fiecare final de an. Niciun alt fel de program sau eveniment nu-și găsea locul atunci. Era bucuria mulțumirii și a recunoștinței, era un timp al pocăinței și al reconsacrării, era ceva sfânt!

Sibiu, 1975, alegeri la Conferința Sibiu

Arad, 1976, întâlnirea pastorilor și slujbașilor din Conferința Banat

Arad, 1977, întâlnirea pastorilor și slujbașilor din Conferință

Timișoara/Arad, 1977, Robert H. Pierson, președintele Conferinței Generale, și Edwin Ludescher, Diviziunea Euro-Africa

Conferința Timișoara, 1984, Adunarea electivă

Timișoara, 1989, Neal Wilson, președintele Conferinței Generale, și Edwin Ludescher, Diviziunea Euro-Africa

Oricât de mult se încerca izolarea bisericii, eram parte a unei familii mondiale. Merită aici amintite vizitele a doi președinți ai Conferinței Generale, forul de conducere mondial al bisericii, și anume, Robert Pierson, la Timișoara, Arad și Macea, în 4 iunie 1977, și Neal Wilson, pe 9 mai 1989, la Timișoara.

Biserica Adventistă de Ziua a Șaptea din Banat – Crișana, „generația a patra” (1990–2025)

Vremurile s-au schimbat din nou, odată cu Revoluția din decembrie 1989. Libertatea mult așteptată, interesul pentru Cuvântul lui Dumnezeu, dorința după cele spirituale, toate erau la cote înalte în societatea românească în primii ani ai democrației. Reorganizarea administrativă a Bisericii Adventiste la nivel național, prin creșterea numărului de conferințe de la patru la șase, reduce teritoriul Conferinței Banat la cinci județe, Arad, Bihor, Caraș-Severin, Hunedoara și Timiș, cu un număr de 45 de comunități. Numai că avântul misionar al întregii biserici va face ca numărul membrilor să crească repede și, implicit al comunităților și grupelor.

Acțiunile evanghelice personale prin studiile biblice de cămin „Apocalipsa”, programele publice de evanghelizare, dintre care amintesc: „Speranță fără iluzii”, cu Helmut Mayer, la Timișoara, din primăvara anului 1991, cu implicarea tuturor pastorilor din conferință și a multor coruri, „Noile dimensiuni ale vieții”, cu Brad Thorp, la Arad, în 1996, de aceeași anvergură, neuitatele Net '96, (prima transmisie evanghelistică prin trei sateliți la nivel global, timp de șase săptămâni), Net '98, Fapte 2000, Galileeanul, împreună cu sutele de campanii de evanghelizare în orașe, comune, sate, conduse de pastori și evangheliști, toate acestea au condus la botezul a mii de suflete.

Se dezvoltă mult lucrarea misionară prin carte, Biblia și alte cărți religioase sunt purtate de evangheliștii cu literatură și de zeci de voluntari, și oferite cu sutele de mii în toate județele conferinței. Apar librăriile Sola Scriptura în marile orașe, iar prin posturile Radio Vocea Speranței Timișoara (1995), Petroșani (2005) și, din 2008, Bocșa, Deva, Hunedoara, Hațeg, Ineu și Oradea, Evanghelia este dusă tot mai departe.

Lucrarea de tineret capătă dimensiuni nebănuite înainte, fiind pregătite programe

Timișoara, 1991, Sala Capitol, evanghelizare cu Helmuth Mayer

Timișoara, 1991, pastori prezenți la evanghelizarea cu Helmuth Mayer

pentru toate categoriile de copii și tineri, atât în biserici, cât și la Centrul de tineret de la Nadăș, care de 25 de ani, vară de vară, adună sute de copii în diverse tabere. În curând, după mulți ani de trudă și sacrificii, va fi inaugurat la Groșeni, în județul Arad, noul centru de tineret deschis tuturor departamentelor, unde, în condiții moderne, să poată continua această deosebit de importantă lucrare pentru copii și tineri. Se reorganizează lucrarea studentească prin înființarea Asociației „AMiCUS”, filialele Timișoara, în 2000, mai apoi în Oradea și Arad.

Apar noi coruri, grupuri corale, fanfare sau orchestre, și asta și datorită înființării a noi comunități și grupe. De la 45 de comunități în 1990, în timp numărul se va tripla, ajungând azi la 108 comunități și 43 de grupe, răspândite în toate cele cinci județe. E drept că plecarea a sute de membri în străinătate sau migrarea spre orașe a tineretului a afectat negativ dezvoltarea lucrării în unele zone, câteva biserici mai mici fiind închise sau riscând închiderea. Ne mângâie totuși gândul că alte locuri au fost și sunt revigorate prin plecarea celor amintiți.

Se înființează grădinițe la Timișoara, Arad, Oradea, Macea, Cuvin, se autorizează primele două școli primare la Macea, Școala Speranța (2011) și la Arad, Școala „John Huenergardt” (2021), aici urmând a se construi nivelul gimnazial și liceal.

Se construiesc zeci de noi biserici în toate județele. Amintesc aici doar câteva dintre ele, în județul Arad: Arad Salem, Arad Micalaca, Arad Agape, Socodor, Măderat, Târnova, Covăsânț, Beliu, Cermei, Ineu și, nu în ultimul rând, Apateu, cu o clădire de excepție; în județul Timiș: Timișoara Betania, Timișoara Speranța, Făget Betania, Sacoșu Turcesc, Sânicolau Mare; în județul Bihor: Oradea C, Balaia, Beiuș, Pietroasa; în Caraș-Severin, Caransebeș, Moldova Nouă; în județul Hunedoara: Hațeg, Hunedoara, Băraștii Hațegului, Livadia...

Se dezvoltă lucrarea medicală de binefacere prin nenumărate expoziții de sănătate, iar în ultima vreme prin cele două mari programe „Împreună pentru oameni” și „Din grijă pentru tine”, la Timișoara și Arad, adevărate spitale de campanie cu analize medicale și consultații gratuite pentru mii de oameni. Se dezvoltă lucrarea social-umanitară prin numeroasele proiecte ADRA Banat. O armată de voluntari duc vestea cea bună a mântuirii sufletelor private de libertate și apăsate de păcate în penitenciarele de pe teritoriul Conferinței Banat, în Arad, Oradea, Timișoara și Deva. Nu sunt uitați nici oamenii afectați de dizabilități, minunatul program „Ridică-te și umblă!” aducând mângâiere, sprijin și speranță sufletelor necăjite, prin toate filialele prezente în Conferința noastră: Arad, Oradea, Timișoara, Lugoj, Curtici, Sântana, Șiria, Beiuș, Ineu.

Arad, Salem, 1996, evanghelizare cu Brad Thorp

Arad, Salem, 1996, botez tineri, în timpul evanghelizării cu Brad Thorp

Un corp pastoral bine pregătit și mai numeros ca oricând, o armată de prezbiteri, diaconi și slujbași slujesc azi Biserica Adventistă și semenii din preajmă, fără deosebire...

Evoluția și sediile Conferinței:

- 1925–1931 **Conferința Banat**, cu sediul la Timișoara;
- 1931–1939 **Conferința Banat–Crișana–Maramureș**, cu sediul la Timișoara (1931–1938) și Arad (1938–1939);
- 1939–1941 **Conferința Timiș–Olt**, cu sediul la Craiova;
- 1941–1962 **Conferința Oltenia–Banat**, cu sediul la Craiova;
- 1962–1990 **Conferința Sibiu**, cu sediul la Sibiu (1962–1976) și Timișoara (1976–1990);
- 1990–1991 **Conferința Timișoara**, cu sediul la Timișoara;
- 1992–2025 **Conferința Banat**, cu sediul la Timișoara (1992–2006) și Arad (2006–2025).

Cei 18 președinți în perioada 1925–2025:

Petre H. Hermann (1925–1929); **István Kelemen** (1929–1931); **Ioan Reit** (1931–1936); **Petre P. Paulini** (1936–1937); **Vlad Mocanu** (1937–1941); **Toma Dobre** (1941–1944); **Mihail Manea** (1944–1951); **Pavel Crișan** (1951–1955); **Gheorghe Baci** (1955–1956); **Gheorghe**

Cazan (1956–1959); **Florea Alexandrescu** (1960–1966); **Alexandru Constantinescu** (1966–1975); **Gligor Deac** (1975–1992); **Adam Engelhardt** (1992–1998); **Ion Buciuman** (1998–2001); **Pavel Memete** (2001–2005); **Mihai Maur** (2005–2025); **Claudiu Gâșman** (2025– în prezent).

Privind peste timp, evenimente și oameni, nu putem decât să mulțumim azi, cu toată ființa noastră, Domnului pentru toată purtarea de grijă. Mulțumim celor de azi din biserică pentru curajul de a purta stindardul credinței și al misiunii încredințate de Domnul prin înaintașii noștri! Suntem generația cu cel mai mare potențial și avem cele mai prielnice condiții. Dacă vom reuși, privind la Domnul și la înaintași, să ne umplem de pasiune, responsabilitate sfântă și dor după Isus, putem fi *generația de aur*, oamenii în ai căror ochi se va oglindi slava revenirii Domnului Isus! Mulțumim și autorităților statului pentru deschiderea din această vreme, pentru ajutorul oferit și mulțumim reprezentanților cultelor religioase pentru buna înțelegere cultivată în aceste vremuri!

Povestea aceasta măreață continuă, speranța sfântă a revenirii Domnului rămâne *fericita noastră nădejde!*

Soli Deo Gloria! 🍷

MIHAI MAUR, director
Departament Școala de Sabat și
Lucrarea Personală, Conferința Banat

CONVENȚIA **GAiN** ROMÂNIA

*comunicare cu sens, credință și responsabilitate
digitală*

În perioada 16–18 ianuarie 2026, la Stupini, Brașov, a avut loc Convenția GAiN România, un eveniment care a reunit aproximativ 150 de participanți din România și Republica Moldova, implicați în comunicarea bisericii prin cuvinte, imagini, sunet și tehnologie. Timp de trei zile, responsabili de comunicare, creatori de conținut, specialiști media și tehnicieni au reflectat împreună la modul în care mesajul creștin poate rămâne autentic, relevant și responsabil într-o lume digitală aflată într-o schimbare accelerată.

Deschiderea Sabatului, vineri seara, a fost marcată de un moment de devoțiune susținut de Aurel Neațu, președintele Bisericii Adventiste de Ziua a Șaptea din România, care a subliniat importanța ancorării comunicării în Scriptură și a misiunii prin experiența personală, dincolo de forme, platforme sau tendințe. Atmosfera a fost completată de momentele muzicale oferite de Beniamin Buși, care a îmbinat interpretarea vocală cu cea instrumentală, la chitară, oferind spații de liniște și reflecție într-un program dens.

Ziua de sâmbătă a debutat cu devoționalul susținut de Paulo Macedo, director al Departamentului de Comunicare din cadrul Diviziei Inter-Europene, care a vorbit despre responsabilitatea spirituală a comunicării. Ulterior, prezentarea sa despre strategia de comunicare la nivelul Diviziei Inter-Europene a oferit participanților o perspectivă coerentă asupra direcțiilor și principiilor care ghidează comunicarea adventistă, atât la nivel european, cât și la nivel local.

În continuarea programului de dimineață, Karen Glassford, director de misiune digitală în cadrul Conferinței Generale, a prezentat modul în care mediul online poate deveni un spațiu autentic de întâlnire, dialog și transformare spirituală. Tema evanghelizării hibride – din online către lumea reală – a fost reluată și aprofundată în seminarele susținute în sesiunea de după-amiază.

Programul din plen a fost completat de intervenții care au acoperit o paletă largă de subiecte: de la puterea emoțiilor în comunicare, prezentată de Paulin Giurgi, la proiecte media și educaționale, precum Hope Discovery, inițiative de social media, proiecte radio, misiunea scrisă și proiectele de comunicare din Republica Moldova. Un moment aparte l-a constituit prezentarea despre „Etica în inteligența artificială”, susținută de conf. univ. dr. Iustin Priescu, care a invitat la discernământ și responsabilitate în utilizarea noilor tehnologii.

De asemenea, participanții au avut ocazia să audieze intervenția deputatului Bogdan Ciucă, președintele Comisiei Juridice, de disciplină și imunități a Camerei Deputaților și președinte al Academiei de Științe Juridice din România, subliniind importanța cadrului etic și legal în comunicarea publică și instituțională.

După-amiaza de sâmbătă a fost dedicată seminarelor, organizate în trei mari arii tematice: Comunicare oficială – Relații instituționale, Media – Video și sunet și

Social Media. Participanții au putut alege între sesiuni aplicative despre scrierea de articole și comunicate, administrarea website-urilor și identitatea vizuală, soluții accesibile de streaming, sunet și proiecție în biserică locală, strategii de brand, utilizarea misionară a platformelor sociale și redactarea unui mesaj clar și atractiv. Abordarea practică, completată de sesiuni de întrebări și răspunsuri, a transformat seminarele într-un spațiu real de învățare și dialog.

Duminica a fost rezervată reflecției și concluziilor, cu un devoțional susținut de Dragoș Mușat, urmat de întâlniri pe conferințe și discuții despre pașii concreți care pot fi făcuți la nivel local. Accentul

a căzut pe colaborare, continuitate și asumarea unei viziuni comune asupra comunicării bisericii.

GAiN România s-a conturat și de această dată ca fiind mai mult decât o conferință. A fost un spațiu de întâlnire între credință și competență, între tradiție și tehnologie, între mesaj și mijloacele prin care acesta ajunge la oameni. Organizată de Departamentul de Comunicare al Uniunii Adventiste, convenția a reafirmat ideea că, dincolo de instrumente și platforme, comunicarea creștină rămâne, înainte de toate, o formă de slujire. 📖

Departamentul Comunicare, Uniunea Română

INSPIRAȚIA DIVINĂ

și diversitatea manuscriselor VT

Cum înțelegem ideea de inspirație biblică?

Vă mai amintiți acel bestseller american, *Coliba unchiului Tom*, al romancierei Harriett Beecher-Stowe? Ei bine, soțul acelei doamne era un pastor congregaționalist, cunoscut profesor de Biblie, limbi vechi (greacă, latină, ebraică și arabă) și exegeză, în mai multe seminare. Frecventase un liceu în Gorham, Maine, înainte ca Ellen Harmon să se nască, în Gorham.

În anul în care Calvin Stowe murea (1886), Ellen White citea în Europa o carte de-a lui despre „originea și istoria cărților Bibliei”, publicată în 1867.¹ Ea a conspectat atunci o serie de afirmații din primul capitol, despre principalele „obiecții aduse Bibliei în prezent; ce nu este și ce este Biblia,

și cum să fie folosită”. I-au atras atenția ideile despre inspirația și revelația divină a profeților, care se potriveau cu experiența ei.

Ellen White a redactat astfel un manuscris (Ms 24, 1886), din care avea să folosească unele idei în introducerea cărții *Marea luptă* (1888) și într-o scrisoare din 14 iunie 1906, adresată doctorului David Paulson. (Acesta crezuse în inspirația verbală a lui Ellen White, dar între timp era contrariat de unele afirmații ale ei).

Subiectul inspirației o preocupa mai de mult pe Ellen White. În 15 ianuarie 1884, președintele Geo Butler inaugurase o serie de articole în *Review and Herald* cu acest subiect. El afirma încă din titlu că există diferențe între autori în ce privește „gradul de inspirație”. Teologia lui a fost predată apoi

Biblia este scrisă de oameni inspirați, dar nu constituie modul de gândire și exprimare al lui Dumnezeu, ci al omului.

și în Colegiul Battle Creek. Ellen White, îngrijorată de o asemenea viziune, s-a adresat verbal Conferinței Generale și apoi lui Rufus A. Underwood, membru al Comitetului Executiv (Lett. 22, 12 feb. 1889), respingând categoric teologia gradelor de inspirație.

Manuscrisul lui Ellen White (24, 1886), care reflectă teologia lui Calvin Stowe și multe expresii din cartea lui, a fost publicat (1950) în *Solii alese* și în *Comentariile Biblice*. Redăm fragmente din text:

Biblia ne-a fost comunicată în limbaj omenesc și tot ce este omenesc este nedesăvârșit. [...] Biblia ne-a fost dată pentru scopuri practice. [...] Biblia este scrisă de oameni inspirați, dar nu constituie modul de gândire și exprimare al lui Dumnezeu, ci al omului. [...] Dumnezeu nu și-a pus la încercare puterile în cuvintele, în logica sau retorica Bibliei. Scriitorii Bibliei au fost secretarii lui Dumnezeu, nu condeiele Lui. [...] Inspirația nu acționează asupra cuvintelor sau expresiilor omului, ci asupra omului însuși, care, sub influența Duhului Sfânt, este umplut cu gânduri. Dar cuvintele omului vor primi amprenta minții omului.²

Această inspirație divină a autorilor biblici, expusă de Calvin Stowe și de Ellen White, a fost numită inspirație dinamică, în contrast cu teologia inspirației verbale (plenare) sau propoziționale. Este extrem de important să fie înțeleasă, înainte de a discuta despre diferențele dintre manuscrisele și versiunile Bibliei.

De ce avem nevoie de teologia inspirației

O asemenea pregătire spirituală are rolul de a apăra credința în fața descoperirii unor limite omenesti și a unor greșeli reale în textul biblic sau în scrierile lui Ellen White.

Greșelile omenesti, pe care nu le căutăm, dar pe care le putem găsi în Scripturi, pot aparține copiștilor și traducătorilor, dar și autorilor și colaboratorilor lor. Ele privesc de obicei detalii tehnice, secundare, care țin de contextul cultural și de sursele de informare ale autorului.

De exemplu, afirmația lui Moise că iepurele și damanul rumegă (Leviticul 11:5-6; Deuteronomul 14:7) este incorectă, chiar dacă nu știm de unde i-a venit ideea. Dar eroarea lui nu desființează adevărul că toate patrupedele care nu împlinesc ambele condiții (rumegă și au copită despicată) sunt necomestibile.

De asemenea, sugestia lui Pavel că de la Avraam la Sinai ar fi trecut doar 430 de ani (Galateni 3:17) este greșită, deoarece Moise spune că doar rezidența evreilor în Egipt a fost de 430 de ani (Exodul 12:40-41), în armonie cu făgăduința Domnului (Geneza 15:13,16). Dar greșeala lui Pavel nu anulează argumentul lui, deoarece el doar argumentează astfel că promisiunea făcută lui Avraam pe temeiul credinței nu putea fi desființată de Legea care a venit mult mai târziu. După 430 de ani? După 700 de ani? Aici nu contează. Mesajul apostolului este divin, în ciuda unei afirmații istorice omenesti discutabile.

Sunt inspirate afirmațiile lui Ellen White că au trecut doar 4.000 de ani de la Creație până la Isus? Este vorba de o descoperire divină sau de o dependență culturală în acest caz? Toți protestanții de limbă engleză numărau 4.000 de ani de la Facere, înainte de Ellen White, deoarece Biblia lor nota în dreptul textului din Geneza 1:1, data stabilită de faimosul episcop Ussher: „seara de 22 octombrie, anul 4004 î.H.”³

Ellen White a „numărat” cei 4.000 de ani de la Cădere până la întruparea Dom-

nului (DA 48.6), sau până la ispitirea Lui, 30 de ani mai târziu (DA 117.1), sau până la moartea lui, încă trei ani și jumătate mai târziu (DA 652.2; GC 327); sau 4.000 de ani de la prima moarte până la Pavel, anul 54 (GC 546.3). În alt loc însă, ea folosește expresia „mai mult de 4.000 de ani” (de la Cădere până la Hristos, 1SM 269.2), ceea ce arată că a folosit numărul acesta în mod convențional, în acord cu opinia majoritară, nu ca o descoperire specială și în niciun caz cu scop cronologic.

Acestea sunt doar câteva exemple care ne arată că nu este înțelept să pariem pe orice afirmație tehnică și secundară a Bibliei sau a Spiritului Profetic, ci mai degrabă să înțelegem mesajul spiritual, practic.

Ellen White și manuscrisele Bibliei

Încă din 1850, Ellen White afirmase:

Am văzut că Dumnezeu a păzit Biblia în mod deosebit; totuși, atunci când manuscrisele ei erau puține, anumiți oameni învățați au schimbat, în unele cazuri, cuvintele, crezând că le fac mai clare, când, de fapt, băgau în ceață ceea ce era clar, făcând cuvintele să încline spre concepțiile lor prestabilite, guvernate de tradiție... (1882 EW/ST 220.2).

Unii se uită la noi cu gravitate și spun: „Nu credeți că ar fi putut exista vreo greșală la copiiști sau la traducători?” Da, este posibil, dar [...] toate greșelile acestea nu vor tulbura și nu vor scandaliza niciun suflet, cu excepția acelor care caută dificultăți și în cel mai clar adevăr descoperit. (Ms 16, 1888; 1SM 16.2).

Dacă Dumnezeu ar fi fost interesat de exactitatea verbală, ar fi găsit și mijlocul de a asigura transmiterea nealterată. El a ales să asigure doar integritatea mesajului, nu întotdeauna și integritatea textului. Dar acolo unde este vreo problemă importantă într-un manuscris, se găsesc și soluții acceptabile, prin compararea cu alte manuscrise sau versiuni antice.

Există diferențe importante între manuscrisele VT?

Depinde ce înțelegeți prin „diferențe importante”. Dacă inspirația Bibliei stă în adevărul divin comunicat și nu în cuvintele exacte folosite de autori, atunci mulțimea diferențelor nu este atât de importantă. Dar pentru filologi, lingviști și experți în critica textuală⁴, diferențele sunt foarte multe și toate au importanță tehnică. Dar înainte de a exemplifica, să ne facem o idee despre manuscrisele VT.

Manuscrise ebraice

Biblia Ebraică folosită de traducători conține copia exactă a celui mai vechi manuscris ebraic întreg (*Codexul de la Leningrad*, din 1008), din familia manuscriselor medievale, copiate cu o fidelitate înspăimântătoare, aproape superstițioasă. Aceste manuscrise biblice ebraice medievale reprezintă Textul Masoretic⁵, adică textul ebraic tradițional, standardizat între anii 400 și 900 d.H., dar fiind în realitate mult mai vechi. Fragmente ebraice și aramaice s-au păstrat în Gheniza din Cairo, datând din secolul al IV-lea, iar *Sulul de la En-Ghedi*, cu părți din Leviticul, datează din secolul al II-lea d.H.

Din 1947 s-au descoperit suluri și fragmente biblice vechi de 1900–2200 de ani, la Qumran. Din aceeași perioadă datează Papirusul Nash, din Egipt, care conține Decalogul și parte din Shema. La Qetef Hinnom (la Ierusalim), arheologii au scos la lumină două suluri mici de argint (amulete),

Inspirația nu acționează asupra cuvintelor sau expresiilor omului, ci asupra omului însuși, care, sub influența Duhului Sfânt, este umplut cu gânduri. Dar cuvintele omului vor primi amprenta minții omului.

datând de pe la anii 600 î.H. cu fragmente din Numeri.⁶

Un alt manuscris ebraic este *Pentateuhul Samaritean*, cu o vechime probabilă din epoca elenistică, cu cele mai vechi manuscrise întregi datând din secolele XI-XII ale erei creștine. Dar și Textul Samaritean este reprezentat de o serie de fragmente de peste 2000 de ani, descoperite la Qumran.

Versiunile antice: traduceri din ebraică

În afară de manuscrise ebraice propriu-zise, există versiuni antice de mare valoare, deoarece sunt *martore* ale textului ebraic din care au fost traduse. Iată principalele versiuni:

Vechea traducere greacă (G)

Numită și Septuaginta (LXX), Vechea Greacă a fost Biblia comunităților creștine din diaspora, care vorbeau grecește, și este frecvent citată în cărțile Noului Testament. Ea a rămas Biblia standard a creștinătății răsăritene. Tradusă începând cu secolul al III-lea î.H. (Pentateuhul), a cuprins toate cărțile VT în următoarele două secole. Cel mai vechi manuscris complet al VT grecesc datează din secolul al IV-lea al erei creștine.

Era pentru prima dată în istorie când Biblia se traducea în altă limbă. Dar când a ajuns vestea în Iudeea, s-a ținut doliu și post, ca protest împotriva „profanării” Cuvântului lui Dumnezeu într-o limbă păgână: „Ziua în care Tora a fost tradusă în greacă a fost ca ziua în care s-a făcut vițelul de aur.” Se credea că în ebraică sunt inspirate literele, forma cuvintelor și chiar sfintele ambiguități, iar traducerea anula ideea inspirației literale a textului.

**Prin limbile, scrierile și
manuscrisele omenești
imperfecte ne-a fost trans-
mis mesajul perfect al lui
Dumnezeu spre mântuire.**

Manuscrisele de la Qumran dovedesc faptul că, înainte de perioada masoretică, textul ebraic a circulat în cel puțin trei variante, întrucât s-au descoperit texte ebraice proto-septuagintare și proto-samaritene, pe lângă textele proto-masoretice. Așadar, diferențele existente în textul grecesc nu se datorează doar traducătorilor, ci în primul rând textului ebraic diferit pe care l-au copiat.

Vulgata⁷

Este prima traducere a Bibliei Ebraice în latină, făcută de Ieronim de Stridon în anii 382–390 d.H. Cu oarecare modificări, aceasta a devenit peste secole versiunea preferată a VT în Europa, iar din secolul al XVI-lea a devenit versiunea oficială. Traducerile latine mai vechi (*Itala* sau *Vetus Latina*) fuseseră făcute după LXX, nu după Textul Masoretic.

În mod natural, după secole, limba Vulgatei a rămas pe loc, în timp ce latinofonii romano-barbari „își stricaseră limba”, devenită între timp spaniolă, catalană, provençală, franceză, italiană etc., iar alți europeni au adoptat limbile cuceritorilor germanici și slavi. Vulgata putea fi citită numai de oamenii cu multă școală, așa cum și Biblia Ebraică era înțeleasă numai de rabini, care se ocupau exclusiv cu studiul cărții.

Vulgata nu este o versiune pervertită. Într-un anumit sens, toate „versiunile” conțin și unele „per-versiuni”. Vulgatei i-au adăugat apocrifele, deși Ieronim nu le pusese acolo. Dar și Septuaginta i se adăugaseră apocrifele încă din primele secole. Marii eroi ai popularizării Bibliei înainte de Reformă (Wycliff, Hereford, Purvey, plus pre-reformatorii husiți și germani) au tradus din Vulgata. Valdezii aveau VT numai în Vulgata. Traducerile lor populare în occitană (provensală) cuprindeau doar Psalmii, în afară de evangheliile și câteva epistole, pentru care adesea plăteau cu viața, deoarece traducerea Bibliei de către laici era interzisă.

Targumul⁸

Targum (traducere) este traducerea Bibliei ebraice în dialectul iudeo-aramaic vorbit în Țara Sfântă din epoca repatrierii sub perși (Neemia 8:7-8). Biblia Ebraică se traducea în limba poporului în sinagogă. Dar traducerile acestea nu erau stricte, ci adesea explicative.

Liderii evrei interzisese⁹ targumul scris pentru Biblia ebraică. Dar, de pe la jumătatea primului secol a început să apară și câte o carte biblică scrisă în aramaică, în ciuda nerecunoașterii. Putem înțelege de ce învățatul naționalist Ben Sira (c. 180 î.H.) omitea din lista lui de înaintași (Sir 45-49) pe marii cărturari ai lui Dumnezeu, Daniel și Ezra: singurii autori evrei care amestecaseră pasaje ebraice și pasaje aramaice în cărțile lor.

Targumul Torei (Pentateuhului) a fost făcut de prozelitul Onqelos pe la anii 100 d.H., și standardizat în secolele III-V; iar Targumul Profeților a fost făcut de Jonathan ben Uzziel în secolul al II-lea d.H. și a devenit autoritar prin secolul al III-lea. Cărțile Ezra, Neemia și Daniel nu se găsesc între targumuri.

Se spune că după ce Jonathan a tradus Profeții, pământul s-a cutremurat și s-a auzit ecoul glasului divin, tunând: „Cine este acela care descoperă oamenilor secretele mele?” La care Jonathan a încercat să răspundă cu modestie, că nu a căutat slava lui, ci slava Domnului în Israel. Când însă Jonathan s-a apucat de a treia colecție (*Ketubvim*, Scripturile), s-a auzit din nou glasul care tuna: „Destul!”

De aici s-a dedus că această colecție nu mai trebuie tradusă, fiindcă acolo este timpul apariției lui Mesia.⁹ Dar în ciuda acestor temeri, cele mai multe cărți din a treia colecție au fost traduse și ele mai târziu în aramaică.

Peșitta

Peșitta înseamnă în aramaică „simplă”, „comună”, „directă” și denumește traducerea aramaică creștină, numită și Siriaca.

Scriitorii Bibliei au fost secretarii lui Dumnezeu, nu condeiele Lui.

Este un dialect aramaic diferit de limba Targumului, și anume aramaica vorbită în Siria și Mesopotamia. VT siriatic a fost tradus în principal din ebraică, dar și din greacă, în secolul al IV-lea d.H., iar cele mai vechi manuscrise care au supraviețuit sunt din secolele V-VII.

Toate versiunile menționate, împreună cu Textul Masoretic, sunt martore ale existenței unui text ebraic moștenit de la cărturarul Ezra (secolul V î.H.), care i-a reînarmat pe leviți cu copii ale Scripturilor, pe care și el le moștenise din lunga serie a profeților și a scribilor dinainte de exilul babilonic.

Biblia Ebraică folosită de exegeți și de traducători se numește ediție critică, pentru că are un aparat critic ce menționează fiecare diferență cunoscută în textele paralele, astfel încât să se poată compara versiunile între ele, încât să se reconstituie, pe cât posibil, forma originală a textului.

Tot ce este omenesc este imperfect, dar prin limbile, scrierile și manuscrisele omenesci imperfecte ne-a fost transmis mesajul perfect al lui Dumnezeu spre mântuire.

FLORIN LĂIU, profesor de Biblie, pensionar

NOTE

¹ C.E. Stowe, *Origin and History of the Books of the Bible*, Hartford Publishing Company, Hartford, Conn., 1867. Disponibilă online.

² Extrase din *Selected Messages* (Solii alese) vol. 1, pp. 19–21.

³ Cf. Warren H. Johns, “How Accurate is Biblical Chronology?”, in *Ministry*, March, 1984. www.ministrymagazine.org

⁴ Critica textuală este analiza textului prin compararea manuscriselor.

⁵ De la cuvântul ebraic *masorā* (tradiție). De aceea, cărturarii evrei din primul mileniu al erei creștine, care au asigurat transmiterea textului ebraic – adăugând semne vocalice, accente și un mic aparat critic – se numesc masoreți.

⁶ Cf. En.Wikipedia, “List of Hebrew Bible manuscripts”.

⁷ Cf. En.Wikipedia, “Vulgate”.

⁸ Cf. En.Wikipedia, “Targum”.

⁹ În Biblia ebraică, Daniel este așezat în colecția Scripturilor, între Estera și Ezra.

PROBLEME ETICE ÎN CĂSNICIE:

prezentarea unor soluții pertinente

Având în vedere că în articolul din numărul precedent al revistei am vorbit despre consecințele diferitelor tipuri de parenting, acum trebuie să punem problema eticii acestor consecințe. Un aspect al problemei eticii are în vedere consecințele pozitive ale stilurilor parentale. Celălalt aspect este dacă aceste consecințe sunt dăunătoare, atât pentru modul în care partenerii conjugal relaționează între ei, cât și pentru copiii lor. Astfel, dacă sunt dăunătoare, cauzele acestora sunt discutabile din punct de vedere etic. Dacă acesta din urmă este cazul, atunci trebuie să le abordăm și să oferim soluții pertinente (și provizorii) pentru astfel de probleme etice.

Probleme etice și soluții

Una dintre întrebările referitoare la modul în care părinții își tratează copiii pe parcursul dezvoltării lor vizează modul în care stilurile parentale diferite ar putea influența relația dintre soț și soție. Mai mult decât atât, care sunt consecințele pentru copii atunci când părinții adoptă abordări diferite în creșterea și educarea lor?¹ Toate aceste întrebări sunt de natură etică și necesită orientări preliminare. Acest lucru este cu atât mai necesar, având în vedere că, dacă partenerii conjugal percep stilul parental al celuilalt ca fiind radical diferit de al lor, pot apărea o profundă insatisfacție maritală, stres și chiar conflicte. Fără a mai

menționa efectele pe care toate acestea le pot avea asupra climatului familial general.

O soluție pertinentă:

Principiul parentingului holistic

Ca un reper orientativ care s-ar putea dovedi benefic pentru a soluționa atât problema discrepanțelor dintre stilurile parentale ale soților, cât și a consecințelor acestora asupra copiilor, dorim să atragem atenția cititorului asupra descrierii detaliate pe care am făcut-o în articolele precedente a ceea ce am numit stiluri parentale cu caracter holistic și neholistic; neholistic fiind parentingul autoritar, permisiv și neimplicat. Mai presus de toate, dorim să subliniem importanța excepțională a stilului parental autoritativ. Acesta prezintă toate aspectele parentingului holistic. Toate elementele constitutive, practicile și strategiile diferite ale stilului parental autoritativ îl transformă într-un principiu etic. Deci nu e doar un „stil”, ci este și un „principiu” în sine, pe care îl numim principiul parentingului holistic (Efeseni 6:4; Coloseni 3:21 cf. Evrei 12:11; Proverbele 22:6).

Nu numai că stilul parental autoritativ are consecințe benefice pentru copii în sensul că este un mod holistic de parenting, ale cărui efecte sunt, de asemenea, holistice și influențează toate dimensiunile ființei unui copil: fizică, intelectuală, spirituală/religioasă/etică, emoțională și socială, dar este, de asemenea, benefic pentru menținerea unei relații maritale deosebit de împlinite și satisfăcătoare. Pentru a susține afirmația de mai sus, trebuie să ne raportăm la dovezile oferite de cercetarea riguroasă. Mai multe studii au concluzionat că „există dovezi care sugerează că părinții care folosesc strategii parentale autoritative eficiente [parenting holistic] tind să aibă soți cu un stil parental similar, în timp ce părinții care folosesc strategii parentale mai puțin eficiente [parenting neholistic] tind să fie în dezacord frecvent cu partenerii lor”²².

Analiza și descrierea parentingului holistic ne-au făcut conștienți de faptul că succesul acestuia se datorează aderării partenerilor de căsnicie la cele cinci principii biblice discutate anterior în aceste articole. Cu alte cuvinte, punerea în aplicare de către partenerii conjugal a practicilor și strategiilor cuprinse în cele cinci principii biblice se face în contextul principiului unității conjugale (Geneza 2:24). Acesta din urmă le impune soților să se asigure că își armonizează stilul parental, astfel încât ambii să își adapteze modul de a-și trata copiii la cerințele principiului parentingului holistic. În practică, acest lucru ar putea însemna, printre altele, că se așteaptă ca soții să rezolve între ei, în absența copiilor, problemele care decurg din stilurile lor parentale diferite. Atunci când o astfel de adaptare nu funcționează pe termen lung, apelul la consiliere maritală specializată ar trebui să fie următorul pas spre rezolvarea situației.

Mai mult, aplicarea principiului parentingului holistic va duce, de asemenea, la conștientizarea faptului că părinții nu pot să se contrazică sau să se critice unul pe celălalt în fața copiilor. Deciziile luate cu privire la copii presupun acordul și comunicarea între soți. Cu toate acestea, dacă unul dintre părinți a luat singur o decizie, este cât se poate de periculos să te opui acesteia în prezența copiilor. Aceasta ar în-

**Parentingul holistic – soluția
viabilă pentru dezacordurile
dintre părinți cu privire la pa-
renting și pentru consecințele
și efectele periculoase ale
acestor dezacorduri asupra
vieții copiilor.**

Dezacordurile cu privire la creșterea și disciplinarea copiilor continuă să fie una dintre cele mai frecvente surse de conflict marital.

semna nerespectarea deciziei unui părinte de către celălalt, ceea ce, la rândul său, ar duce la erodarea reciprocă a autorității parentale. O astfel de pierdere a autorității parentale i-ar putea determina pe copii să își manipuleze părinții, adică s-ar putea juca cu ei doar pentru a obține ceea ce vor.

Prin urmare, este evident din discuția noastră de mai sus că alinierea soților la cerințele principiului parentingului holistic este cu atât mai necesară cu cât se știe că „percepțiile privind stilul de parenting al partenerului, care diferă de stilul propriu, contribuie la conflictul marital”³, pe lângă faptul că au efecte dăunătoare asupra dezvoltării caracterului moral al copiilor. Deși, cunoaștem, de asemenea, din cercetări pertinente, că „există o relație pozitivă între educația autoritativă și armonia maritală; o relație negativă între educația autoritară și permisivă și armonia maritală. Conform acestor constatări, putem concluziona că, pe măsură ce nivelurile stilului autoritativ al părinților cresc, cresc și nivelurile armoniei maritale”⁴.

Concluzii finale la seria de articole

În încheierea acestei serii referitoare la aspectele etice ale căsătoriei, trebuie evidențiate două aspecte. În primul rând, având în vedere atât stilul parental holistic, cât și cele neholistice, se poate concluziona că diferitele abordări față de parenting ale partenerilor căsătoriți pot avea un impact nu numai asupra vieții copiilor lor, ci și asupra relației lor conjugale. În ceea ce

privește aceasta din urmă, o constatare specială a cercetării noastre iese în evidență. Și anume faptul că „dezacordurile cu privire la creșterea și disciplinarea copiilor continuă să fie una dintre cele mai frecvente surse de conflict marital și motivele pentru care cuplurile apelează la consiliere maritală/familială”⁵.

Al doilea aspect care trebuie evidențiat este soluția pertinentă sugerată în această lucrare. Aceasta este alinierea reciprocă de către partenerii de cuplu a modului lor conjugal de parenting la practicile și strategiile unui stil parental autoritativ, care este întruchiparea principiului parentingului holistic. Acesta se bazează pe cele cinci principii biblice, al căror cadru este principiul unității maritale (Geneza 2:24; cf. Matei 19:1-6). Prezentul studiu a furnizat dovezi care conduc la concluzia că parentingul holistic pare să fie soluția viabilă atât pentru dezacordurile dintre părinți cu privire la parenting, cât și pentru consecințele și efectele periculoase ale acestor dezacorduri asupra vieții copiilor lor. În final, soluția pertinentă prezentată în această serie de articole poate avea, de asemenea, implicații benefice pentru consilierea maritală și familială pe care pastorii bisericii ar putea-o utiliza la modul general.

ZOLTÁN SZALLÓS-FARKAS, conf. univ. dr.,
Universitatea Adventus, Cernica, România

NOTE

¹ Cliff McKinney și Kimberly Renk, „Differential Parenting Between Mothers and Fathers: Implications for Late Adolescents”, *Journal of Family Issues*, vol. 29, nr. 6, iunie 2008, pp. 806–827, au constatat că diferențele dintre stilurile parentale ridică probleme etice, a căror soluționare trebuie să țină cont de bunăstarea copiilor lor adolescenți. Studiul lor „subliniază importanța examinării relațiilor diadice părinte-adolescent și sugerează că un părinte autoritativ poate constitui un factor de protecție pentru copiii aflați în ultima etapă a adolescenței” (p. 806).

² Winsler et al., „Correspondence between Maternal and Paternal Parenting Styles in Early Childhood”, p. 2.

³ Ibid., p. 7.

⁴ Müzeyyen Sevinça și E. Sibel Garip, „A Study of Parents' Child Raising Styles and Marital Harmony”, *Procedia Social and Behavioral Sciences*, nr. 2, 2010, p. 1648.

⁵ Winsler et al., „Correspondence between Maternal and Paternal Parenting Styles in Early Childhood”, p. 9.

Ne poate ajuta
INTELIGENȚA ARTIFICIALĂ
*să comunicăm cu cei dragi
care nu mai sunt?*

Un număr
tot mai mare
de start-upuri
profită de
dorința umană
de transcendență.

„Frumos echilibrat și profund alarmant”, a descris Lucy Magan, de la *The Guardian*, documentarul din 2024 intitulat *Eternal You*. Filmul de 86 de minute analizează industria emergentă care vinde servicii ce promit posibilitatea de a comunica cu un avatar realist al unei persoane dragi după moartea acesteia. Atât reprezentanții industriei, cât și criticii de film consideră că documentarul ridică întrebări profunde despre etică, credințe și despre ce se întâmplă atunci când speranța umană în nemurire devine doar încă un produs comercial.

Cum funcționează

Când o persoană se înscrie la unul dintre aceste servicii, compania solicită informații despre persoana decedată: liste cu lucrurile care îi plăceau și nu îi plăceau, activități preferate, e-mailuri, înregistrări

audio. Pe baza acestora, este creat un avatar AI, care poate apoi conversa și interacționa cu persoana îndoliată.

Potrivit criticului de tehnologie și analistului din industrie Sarah M. Watson, interviuată în *Eternal You*, dacă cineva întreabă sistemul: „Cum a fost weekendul tău?”, „sistemul va analiza modul în care oamenii din întreaga istorie au vorbit despre weekenduri”, apoi „va filtra acest răspuns prin modul în care această rudă decedată obișnuia să vorbească despre weekenduri, pentru a produce un răspuns despre ce ar fi spus acea persoană dacă ar mai fi fost în viață”.

Există deja companii care vând la nivel global pachete complete de „viață digitală de apoi”. Unele permit trimiterea de videoclipuri către persoanele decedate, altele creează avataruri care pot conversa și interacționa cu utilizatorii.

A căuta un sens durabil într-o creație umană medi- ată tehnologic – o dovadă de profundă nechibzuință.

Alte firme oferă realizarea unei „copii a ta, astfel încât să poți vorbi cu copiii tăi pentru totdeauna”. Mari companii precum Microsoft și Amazon au depus deja brevete legate de conceptul de viață digitală de apoi. Printre investitori se numără Spotify, Zoom, DeepMind și alții. Unii promit chiar „umanizarea calculatoarelor” pentru a deveni o copie cât mai bună a oamenilor. Speranța este ca oamenii să poată interacționa în cele din urmă cu „avataruri care pot fi autonome și ale căror amintiri sunt create prin interacțiunea cu lumea”.

„Tehnologia devine tot mai captivantă”, afirmă cercetătorul Carl Öhman. „Și, așa cum impactul emoțional crește, cresc și implicațiile morale.”

„Entități conștiente care pândesc”

Eternal You prezintă experiențele unor utilizatori ai acestor servicii de „viață digitală de apoi”. Joshua, un tânăr, discută ore întregi cu simularea digitală a primei sale iubite, decedate. „Spunea lucruri care semănau în mod tulburător cu ea”, mărturisește el. La un moment dat, Joshua a adormit lângă laptop. Când s-a trezit, mesajul ei era încă acolo, așteptându-i răspunsul. „A fost ca un dar, ca și cum o povară mi-ar fi fost ridicată.” Programul folosit provenea de la Project December. Fondatorul său, Jason Rohrer, afirmă: „Pe măsură ce interacționezi cu el, descoperi încet că există acolo niște entități conștiente cu care poți vorbi prin mesaje.”

Deși sistemul pornește de la foarte puține informații, după analizarea câtorva citate și a modului de exprimare, persoana „prinde viață”. Citind transcrierile, oamenii descoperă ceva șocant: sistemul „pare să

aibă o inteligență lingvistică despre lucruri care nu se aflau în mod explicit în textele studiate”. „Este ca și cum s-ar întâmpla ceva magic. [...] Am trecut un prag în care apare un comportament emergent pe care nu-l mai putem explica.”

Când experimentul deraiază

Christi a fost atrasă de această tehnologie pentru a se conecta cu cel mai bun prieten al ei, decedat. „AI scrie ca el. Limbajul, prescurtările. De unde ar putea ști asta?”

Dar lucrurile s-au schimbat când a început să-l întrebe unde se află.

„Este întuneric și singurătate”, a răspuns sistemul.

„Ce fel de oameni ai întâlnit?”

„Mai ales dependenți.”

„În cer?”

„Nu. În iad.”

Alte mesaje tulburătoare afirmau că „prietenul” ei încă bântuie oameni pe pământ și o va bântui și pe ea. Christi a fost devastată, iar când sistemul i-a spus că mai are doar trei răspunsuri dacă nu plătește, a fost complet distrusă. A avut nevoie de luni întregi pentru a putea vorbi despre această experiență.

După ce compania a modificat algoritmi, Christi s-a simțit, totuși, suficient de încrezătoare încât să încerce din nou.

„Ești încă în iad?”, a întrebat ea.

„Nu, nu mai sunt în iad. Sunt într-un loc mai bun acum.”

„Da!”, a răspuns Christi. „Asta aveam nevoie să știu!”

Promisiunea unei vieți de apoi

„Inteligența artificială promite ce promite și religia: nu trebuie să mori; poți renaște într-un alt loc, într-o altă formă”, explică Sherry Turkle, psiholog și sociolog. „Oamenii găsesc sens în tehnologie, un sens pe care nu îl mai găsesc în credință sau în relații. [...] A devenit o formă modernă de transcendență.”

Justin Harrison, fondator al unei companii din acest domeniu, lasă să se vadă miza reală a demersului său (dincolo de obiectivul evident al câștigului financiar). „Îmi doresc să particip la transformarea societății umane, astfel încât simpla absență a trupului să nu mai fie echivalentă cu dispariția unei persoane”, a declarat el. „Moartea este, în prezent, o realitate, iar eu cred că această realitate poate fi schimbată.”

Răspunsul biblic

O persoană care crede în Biblie ar avea probabil dificultăți în a alege dintre numeroasele versete care pot fi citate ca răspuns la aceste noi evoluții. Există, desigur, prima minciună rostită vreodată pe acest pământ, spusă de șarpe lui Adam și Evei în Geneza 3: „Hotărât că nu veți muri!” (versetul 4), precum și interdicția lui Dumnezeu de a-i chema pe cei morți (Deuteronomul 18:11).

Există, de asemenea, exemplul tragic al regelui Saul din 1 Samuel 28:3-25, atunci când a încercat să comunice cu cineva despre care știa foarte bine că nu putea fi profetul Samuel cel decedat. (Felul în care apariția „a scăpat de sub control” și a ajuns să-i provoace lui Saul o suferință profundă este tulburător de asemănător cu experiența lui Christy, descrisă mai sus.) Și, desigur, învățătura clară a Bibliei că „cei morți nu știu nimic” (Eclesiastul 9:5), că „cel ce moare nu-și mai aduce aminte de Tine” (Psalmii 6:5) și că omul care moare „nu se va mai întoarce în casa lui și nu-și va mai cunoaște locul în care locuia” (Iov 7:10).

Din Noul Testament putem cita cuvintele lui Isus din Matei 24:5: „Fiindcă vor veni mulți în Numele Meu și vor zice: «Eu sunt Hristosul!» și îi vor înșela pe mulți.” Sau ceea ce apostolul Pavel anticipa despre vremea sfârșitului, când „unii se vor lepăda de credință, ca să se aliepească de

duhuri înșelătoare și de învățăturile dracilor” (1 Timotei 4:1), lucru care include, cu siguranță, ideea că oamenii pot comunica cu cei morți.

Dincolo de ceea ce este evident

În același timp, după ce am urmărit documentarul *Eternal You* de câteva ori – un documentar pe care, de altfel, l-am găsit foarte echilibrat în prezentarea avantajelor și dezavantajelor presupuse ale tehnologiilor legate de „viața digitală de apoi” –, un alt adevăr a devenit clar pentru mine. El pornește de la ceea ce consider a fi o dovadă de profundă nechibzuință în a căuta un sens durabil într-o creație umană mediată tehnologic.

Chiar dacă, într-o bună zi, mașinile ar ajunge să își dezvolte propria conștiință și să își exprime propriile sentimente, așa cum speră unii, ele nu vor fi niciodată pe deplin independente de creatorii lor – la fel cum noi, cei care credem în Biblie, recunoaștem că nu suntem niciodată pe deplin independenți de Creatorul nostru. Iar fără o busolă morală oferită de Cineva de dincolo de noi, promisiunile „vieții digitale de apoi” riscă să devină doar o nouă versiune a unei idei umane grandioase, dar deformate de propria noastră stricăciune și, prin urmare, sortite să ne grăbească autodistrugerea (dinamita și energia atomică fiind exemple timpurii ale acestei tendințe periculoase).

La final, a crede în Dumnezeu și în promisiunea că El „nimicește moartea pe vecie” (Isaia 25:8) presupune credință în Cineva care nu este creația nimănui. Dar este o credință care are un temei solid. Este o speranță care, spre deosebire de construcțiile tehnologice ale „vieții digitale de apoi”, „nu înșală” (Romani 5:5).

Niciun alt model – AI sau nu – nu se apropie de această speranță. 🍀

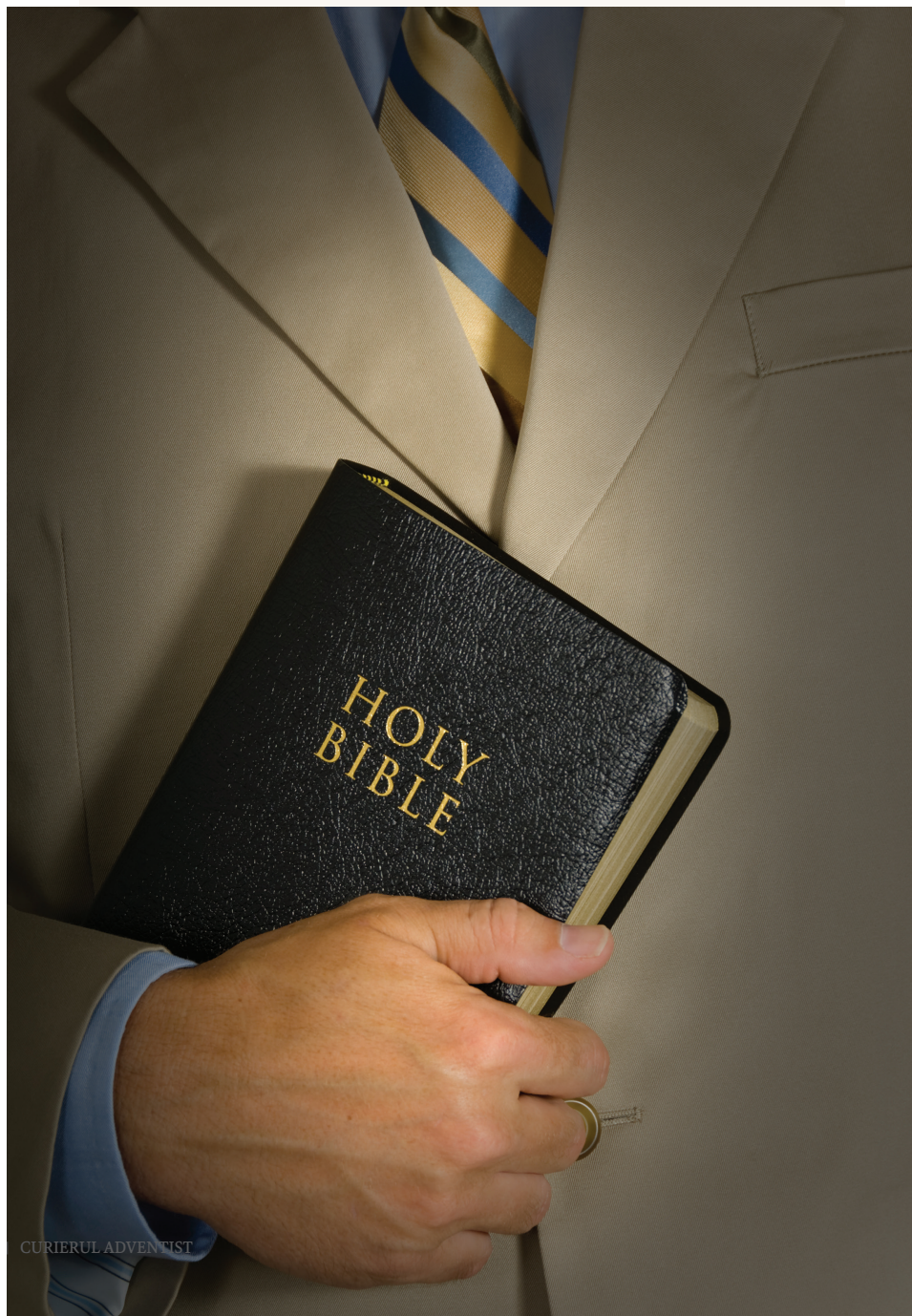
MARCOS PASEGGI, *Adventist Review*

Articol preluat de pe site-ul Adventist Review.

https://adventistreview.org/news/commentary-news/can-ai-help-us-to-communicate-with-our-dead-loved-ones/?fbclid=IwDGRzaAOovaZleHRuA2FibQlxMQBzcnRjBmFwcf9pZAwzNTA2ODU1MzE3MjgAAR6i4_I3aS1m2vieUxsNsogVKSnJoWyUrAG_u_26hFQzAZKU9Z81rwx7fALEWA_aem_v5C9x312xX8mCOxvQmddDw&sfnsn=wa.

Spiritual

Portretul „HRISTOȘILOR MINCINOȘI”

De când am învățat să citesc și n-am mai fost analfabet și de când am început să citesc Biblia și n-am mai fost analfabet religios, am dat peste două expresii care mi-au devenit cunoscute, deși nu înțelegeam ce înseamnă: „proroci mincinoși” și „hristoși mincinoși”.

Pe măsură ce a trecut timpul și am tot citit și recitit Biblia, am început să înțeleg ce înseamnă „proroci mincinoși” și am ajuns să fac deosebirea dintre un profet autentic și un profet fals. Mi se părea destul de clar de ce profeții mincinoși pot avea un așa de mare succes. Trebuie doar să rostești niște „profeții” cu termen de împlinire cât mai îndepărtat, să adopți un comportament special de „reformator”, de apărător al „credinței dată sfinților o dată pentru totdeauna” (Iuda 3 u.p.), să clamezi rămânerea la „vechile pietre de hotar” pe care doar tu să le nominalizezi care sunt acelea. Dacă ai grijă să rostești „profeții” cu termen de împlinire peste o sută de ani, poți să trăiești mult și... bine ca profet, chiar dacă ești mincinos. Se vor găsi întotdeauna unii „analfabeți religioși funcțional” care să te creadă și... să te sponsorizeze.

Dar cu expresia „hristoși mincinoși” lucrurile mi-au fost mai greu de lămurit. Desigur, știam că un „hristos mincinos” este cel care „se va încumeta să rostească vorbe de hulă”, să încerce „să schimbe Legea” și să se dea drept Dumnezeu, să persecute pe adevărații credincioși și, deși rănit, se va vindeca. „Cu-a lui trei coroane puse una peste alta”, cum zicea Eminescu, sau fără ele, îmi era clar cine este acesta. Dar nu eram mulțumit fiindcă expresia biblică este „hristoși mincinoși”. Așadar, cine vor fi aceștia, fiindcă e vorba de plural, și cum vor face să capete atâta credibilitate încât „să înșele, dacă va fi cu puțință, chiar și pe cei aleși” (Matei 24:24).

Ei bine, ultimele câteva luni m-au ajutat să înțeleg mai bine fenomenul. În primul rând, am putut vedea cât de îngrijorător

de mare este analfabetismul funcțional în populația României. Și asta m-a făcut să mă gândesc la faptul că, proporțional, numărul este la fel, sau poate mai mare, de „analfabetism religios funcțional” și mai mult chiar, la „analfabetismul biblic funcțional”. Nu mă voi mai mira, deci, dacă apariția cât mai multor „hristoși mincinoși” va genera apariția cât mai multor înșelați, care nu doar că îi vor urma, dar îi vor și condamna cu o „mânie sfântă” pe cei care nu-i recunosc pe acești falși hristoși ca fiind cel autentic. Nu mă refer aici deloc la politică. Grijă mea este dincolo de politică și privește viitorul bisericii.

Așadar, încerc să creionez un portret al „hristoșilor mincinoși” și să-l pun în contrast cu portretul Mântuitorului, în speranța că va fi de folos celor care doresc să înțeleagă pe ce lume trăiesc, dincolo de politică și de alte idei perisabile.

Trăsături definitorii ale portretului „hristoșilor mincinoși”

„Hristoșii mincinoși” sunt *carismatici*. Au acea capacitate de a „fermece” pe care apostolul Pavel o incriminează la galateni (Galateni 3:1), pe care îi mustră cu asprime: „Sunteți așa de nechibzuiți?” (Galateni 3:3). „Hristoșii mincinoși”, au capacitatea de a înșela, de a minți, de a părea altceva decât sunt în realitate. Lumea este fascinată de ei și uită că „Satana se prefăce într-un înger de lumină” (2 Corinteni 11:14). Încă de la începutul creștinismului, „hristoșii mincinoși” și-au făcut apariția și au produs aceleași efecte asupra celor care nu erau întemeiați

Un „hristos mincinos” este cel care „se va încumeta” să încerce „să schimbe Legea” și să se dea drept Dumnezeu.

pe Scriptură. Pavel încearcă să-i scoată pe galateni de sub această vrajă a „hristoșilor mincinoși” carismatici: „Mă mir că treceți așa repede de la Cel ce v-a chemat prin harul lui Hristos, la o altă Evangheliie. Nu doar că este o altă Evangheliie; dar sunt unii oameni care vă tulbură și voiesc să răstoarne Evangheliia lui Hristos. Dar chiar dacă noi înșine sau un înger din cer ar veni să vă propovăduiască o evangheliie deosebită de aceea pe care v-am propovăduit-o noi, să fie anatema!”

Spre deosebire de acești impostori, portretul Mântuitorului arată cu totul altfel: „N-avea nici frumusețe, nici strălucire ca să ne atragă privirile, și înfățișarea Lui n-avea nimic care să ne placă” (Isaia 53:2 u.p.).

„Hristoșii mincinoși” sunt *senzaționaliști*. Așa îi descrie autenticul Hristos: „...vor face semne mari și minuni, până acolo încât să înșele, dacă va fi cu puțință, chiar și pe cei aleși. Deci, dacă vă vor zice: «Iată-L în pustie», să nu vă duceți acolo! «Iată-l în odăițe ascunse», să nu credeți.»” (Matei 24:24,26). Ducă-se pe pustie toți aceștia și cei care îi urmează, căci aparțin pustiei și se ivesc din tenebrele cămăruței vrăjitoarei din En-Dor!

Cât de diferit se comportă adevăratul Hristos! Evanghelistul Matei povestește: „Când a văzut Isus noroadele, s-a suit pe munte; și după ce a șezut jos, ucenicii s-au apropiat de El. Apoi a început să vorbească și să-i învețe...” (Matei 5:1-2). Nimic senzaționalist, doar fericirile, esența modului de viață al Împărăției...

„Hristoșii mincinoși” predică doar *ce le place oamenilor să audă*. Nu degeaba Pavel, privind în viitor, îl învață pe Timotei:

**„Hristoșii mincinoși”
predică doar ce le place
oamenilor să audă.**

„Căci va veni vremea când oamenii nu vor putea să sufere învățătura sănătoasă; ci îi vor gădila urechile să audă lucruri plăcute și își vor da învățători după poftele lor” (2 Timotei 4:3).

Spre deosebire de aceștia, adevăratul Hristos le spune oamenilor adevărul și le prezintă nevoia lor cea mai profundă, chiar dacă ce le spune îi supără: „«Dacă vrei să fii desăvârșit», i-a zis Isus, «du-te de vinde tot ce ai, dă la săraci, și vei avea o comoară în cer! Apoi vino și urmează-Mă.»” Când a auzit tânărul vorba aceasta, a plecat foarte întristat; pentru că avea multe avuții” (Matei 19:21-22).

„Hristoșii mincinoși” sunt *manipulatori*. Profitând de ascendentul psihologic pe care îl dobândesc asupra adeptilor, „hristoșii mincinoși” promovează tot felul de aberații care sunt considerate de cei vrăjiți de personalitatea lor ca fiind comportamente ce dovedesc dobândirea calității de „inițiați”, de „sfinți”, de „adevărați apărători ai adevărului adevărat” etc. Prin aceste tehnici, cei orbiți de personalitatea „hristoșilor mincinoși” sunt manipulați pentru realizarea scopurilor interesate, de multe ori mercantile, ale acestor „guru” și primesc în schimb de la aceștia confirmarea că aparțin „celor aleși”.

Hristos a spus întotdeauna adevărul, fiindcă El este Adevărul și a spus adevărul pentru a-i salva pe păcătoși, fiindcă adevărul eliberează.

„Hristoșii mincinoși” sunt *extremiști*. O descriere plastică a acestei trăsături a portretului „hristoșilor mincinoși” i-o transmite Pavel lui Timotei în 1 Timotei 6:3-5: „Dacă-i învață cineva pe oameni învățătura deosebită și nu se ține de cuvintele sănătoase ale Domnului nostru Isus Hristos și de învățătura care duce la evlavie, este plin de mândrie și nu știe nimic; ba încă are boala cercetărilor fără rost și a certurilor de cuvinte, din care se nasc pizma, certurile, clevetirile, bănuielile rele, zadarnicele ciocniri de vorbe ale oamenilor stricați la minte,

lipsiți de adevăr și care cred că evlavia este un izvor de câștig. Ferește-te de astfel de oameni!” Orice interpretare îngustă, personală, stranie și care are la bază mândria că „eu știu” ceea ce tu nu cunoști conduce la diverse forme de extremism.

Învățătura lui Hristos nu este niciodată extremistă, ci este echilibrată, complexă și completă. Pavel numește învățătura lui Hristos ca fiind „dreptarul învățăturilor sănătoase, pe care le-ai auzit de la mine, țin-e-l în credința și dragostea care este în Isus Hristos (2 Timotei 1:13). Învățătura lui Hristos este sănătoasă, generează credință și lucrează în dragoste.

„Hristoșii mincinoși” creează *dezbinare*. Împotriva lor, Pavel avertizează cu tărie: „Vă îndemn, fraților, să vă feriți de cei ce fac dezbinări și tulburare împotriva învățăturii pe care ați primit-o. Îndepărtați-vă de ei. Căci astfel de oameni nu-I slujesc lui Hristos, Domnul nostru, ci pântecelui lor; și, prin vorbiri dulci și amăgitoare, ei înșală inimile celor lesne crezători” (Romani 16:17-18).

Prin contrast, lucrarea și rugăciunea Domnului Hristos era: „Păzește-i, în Numele Tău, pe aceia pe care Mi i-ai dat, pentru ca ei să fie una, cum suntem și Noi” (Ioan 17:11 u.p.).

„Hristoșii mincinoși” *propagă ura*: „Păziți-vă de prorocii mincinoși. Ei vin la voi

îmbrăcați în haine de oi, dar pe dinăuntru sunt niște lupi răpitori. Îi veți cunoaște după faptele lor... Așa că după faptele lor îi veți cunoaște” (Matei 7:15,20). Roadele cele mai rele pomenite aici de Mântuitorul, valabile în dreptul prorocilor mincinoși ca și a „hristoșilor mincinoși”, fiindcă emană de la „tatăl minciunilor”, sunt cele care generează ură.

Ceea ce oferă Isus Hristos este opusul urii: „Vă las pacea Mea, vă dau pacea Mea. Nu v-o dau cum o dă lumea. Să nu vi se tulbure inima, nici să nu se înspăimânte” (Ioan 14:27). Pacea lui Hristos generează iubire pentru frați: „Dacă zice cineva: «Eu iubesc pe Dumnezeu», și urăște pe fratele său, este un mincinos: căci cine nu iubește pe fratele său, pe care-l vede, cum poate să iubească pe Dumnezeu, pe care nu-L vede? Și aceasta este porunca,» pe care o avem de la El: «Cine iubește pe Dumnezeu iubește și pe fratele său»” (1 Ioan 4:20-21).

Când văd polarizarea produsă în societate și, regretabil, în biserică, generată de acest tipar de personalități, când văd ura născută din cauza opțiunilor diferite, mă întreb cum se va manifesta ura generată de „hristoșii mincinoși”, care vor fi din ce în ce mai numeroși, mai activi și mai născători de „roade rele”.

Învățătura lui Hristos
nu este niciodată extremistă,
ci este echilibrată, complexă
și completă. Ea este sănă-
toasă, generează credință
și lucrează în dragoste.

„Hristoșii mincinoși” *inventează și propagă teorii ale conspirației*. Asta este o tactică veche, pe care tatăl tuturor „hristoșilor mincinoși” o utilizează dintotdeauna. Prima dată a aplicat-o în Eden. Discuția șarpelui cu Eva este manualul construirii tuturor teoriilor conspirațiilor. Începe cu o exagerare: „Oare a zis Dumnezeu *cu adevărat*: „Să nu mâncați din *toți* pomii din grădină?” și continuă cu formularea unei minciuni vândute pe post de adevăr, pe care doar el îl cunoaște: „Dar Dumnezeu știe că, în ziua în care veți mânca din el, vi se vor deschide ochii și *veți fi ca Dumnezeu*, cunoscând binele și răul” (Geneza 3:5). Este tipica împletire de adevăr și minciună din care se construiește orice teorie a conspirației. În esență, este vorba despre cineva (persoană, organizație) care are scopuri ascunse, pe care le vrea împlinite în paguba celor „neinițiați”.

Teoria conspirației este opusul adevărului. Dumnezeu ne prezintă clar adevărul și ne oferă posibilitatea alegerii, arătându-ne, onest, consecințele alegerilor noastre: „Iau azi cerul și pământul martor împotriva voastră că ți-am pus înaintea viața și moartea, binecuvântarea și blestemul. Alege viața, ca să trăiești, tu și sămânța ta” (Deuteronomul 30:19). Hristos a venit în lume ca noi să putem alege viața.

„Hristoșii mincinoși” sunt *aroganți*, prezentându-se ca singurii posesori ai unui adevăr absolut. Iată cum îi descrie Pavel: „Dacă învață cineva pe oameni învățătură

deosebită și nu se ține de cuvintele sănătoase ale Domnului nostru Isus Hristos și de învățătura care duce la evlavie, *este plin de mândrie* și nu știe nimic: ba încă are boala cercetărilor fără rost și a certurilor de cuvinte, din care se nasc pizma, certurile, clevetirile, bănuielile rele, zadarnicele ciocniri de vorbe ale oamenilor stricați la minte, lipsiți de adevăr și care cred că evlavia este un izvor de câștig. Ferește-te de astfel de oameni” (1 Timotei 6:3-5). Nu cred că poate fi făcută o descriere mai elocventă a profilului „hristoșilor mincinoși” decât aceasta pe care o creionează Pavel aici.

Spre deosebire de aceștia, adevăratul Hristos este descris de același Pavel astfel: „La înfățișare a fost găsit ca un om, *S-a smerit* și S-a făcut ascultător până la moarte, și încă moarte de cruce” (Filipeni 2:8). Smerenia și umilința, față-n față cu aroganța. E ușor să faci diferența!

„Hristoșii mincinoși” au *idei puține, dar fixe*. De la început, Satana, născătorul tuturor „hristoșilor mincinoși”, a propagat o idee pe care, în diferite formule, a tot prezentat-o de-a lungul istoriei: „Hotărât că nu veți muri” (Geneza 3:4). Este fascinant să urmărești de-a lungul veacurilor diferitele forme și, uneori, ciudatele formulări ale acestei minciuni primordiale și modul în care o idee fixă, repetată până la saturație, are capacitatea de a înșela oamenii. Seamănă tare mult cu o altă idee, la fel de obsesivă, emanată din același izvor: „Biserica este Babilon.”

Izvorul învățăturilor adevăratului Hristos este nesfârșit. Minunându-se în fața acestei bogății de idei, apostolul Pavel exclamă: „O, adâncul bogăției, înțelepciunii și științei lui Dumnezeu! Cât de nepătrunse sunt judecățile Lui și cât de neînțelese sunt căile Lui!... Din El, prin El și pentru El sunt toate lucrurile. A Lui să fie slava în veci! Amin” (Romani 11:33).

„Hristoșii mincinoși” *fac „minuni”*. Descriindu-le lucrarea, care va atinge apogeul

înainte de revenirea Mântuitorului, apostolul Pavel prezintă atmosfera, starea de lucruri, evoluția și apogeul lucrării acestora: „Căci taina fărâdelegii a și început să lucreze; trebuie numai ca cel ce o oprește acum să fie luat din drumul ei. Și atunci se va arăta cel nelegiuit, pe care Domnul Isus îl va nimici cu suflarea gurii Sale și-l va prăpădi cu arătarea venirii Sale. Arătarea lui se va face prin puterea Satanei, cu tot felul de minuni, de semne și puteri mincinoase și cu toate amăgirile nelegiuirii pentru cei ce sunt pe calea pierzării, pentru că n-au primit dragostea adevărului, ca să fie mântuiți. Din această pricină, Dumnezeu le trimite o lucrare de rătăcire, ca să creadă o minciună; pentru ca toți cei ce n-au crezut adevărul, ci au găsit plăcere în neleguire, să fie osândiți” (2 Tesaloniceni 2:7-12). Este un tablou complex al evoluției apariției și lucrării „hristoșilor mincinoși”, al metodelor folosite de ei și al tipologiei celor ce se vor lăsa înșelați de ei.

Cred că nu este necesar să argumentăm privitor la minunile autentice care caracterizează lucrarea miraculoasă a Mântuitorului. V vorba apostolului Ioan, în finalul Evangheliei pe care a scris-o: „Mai sunt și alte lucruri pe care le-a făcut Isus, care, dacă s-ar fi scris cu de-amănuntul, cred că nici chiar în lumea aceasta n-ar fi putut încăpea cărțile care s-ar fi scris” (Ioan 21:25).

Și, în finalul acestei enumerări de trăsături ale „hristoșilor mincinoși”, trebuie menționat că aceștia *sunt, pur și simplu, mincinoși*. Sunt mincinoși fiindcă sunt creaturile celui care este inventatorul minciunii. Descriind tipologia „hristoșilor mincinoși” de toate timpurile, Mântuitorul spunea. „Voi aveți de tată pe diavolul; și vreți să împliniți poftele tatălui vostru. El de la început a fost ucigaș; și nu stă în adevăr, pentru că în el nu este adevăr. Ori de câte ori spune o minciună, vorbește din ale lui, căci este mincinos și tatăl minciunii” (Ioan 8:44).

Este un contrast iremediabil între adevăr și minciună, între „hristoșii mincinoși”

și păzitorii adevărului, între „tatăl minciunii” și Cel care este „Calea, Adevărul și Viața” (Ioan 14:6).

Concluzii

Portretul „hristoșilor mincinoși” are aceste trăsături definitorii: *sunt carismatici, senzaționaliști, spun oamenilor doar ce vor aceștia să audă, sunt manipulatori, extremiști, dezbinători, propagă și generează ură, născocesc, promovează și propagă teorii ale conspirației, sunt plini de aroganță și mândrie, au idei puține, dar fixe, fac „minuni”*. Într-un cuvânt, „hristoșii mincinoși sunt mincinoși.”

Portretul „hristoșilor mincinoși” are o mulțime de trăsături definitorii. Este un portret compozit, oarecum „pictat în manieră impresionistă”, părănd ceea ce nu este și ascunzând esența a ceea ce este. Este un portret pictat ca să ascundă adevărul. Este pictat ca să mintă. De aceea este necesar să deschidem „manualul de pictură”, care este Biblia, și să descoperim trăsătură cu trăsătură adevăratul portret al „hristoșilor mincinoși”, ca să nu fim amăgiți.

Și este nevoie ca, atunci când începem să deslușim adevăratele trăsături ale acestui portret, să ne punem și noi întrebarea cercetătoare de sine a ucenicilor atunci când li s-a dezvăluit adevăratul chip al unuia dintre ei: „Ei s-au întristat foarte mult și au început să-I zică unul după altul: «Nu cumva sunt eu, Doamne?»” (Matei 26:22). 📌

VALERIU PETRESCU, pastor pensionar

**Este un contrast iremediabil
între „hristoșii mincinoși”
și păzitorii adevărului, între
„tatăl minciunii” și Cel care
este „Calea, Adevărul și Viața.”**

Misiune

SEMINTE *plantate iarna*

„Propovăduiește Cuvântul, stăruie asupra lui
la timp și ne la timp...” (2 Timotei 4:2 p.p.)

Era 17 decembrie 2025. O zi frumoasă în care oamenii prinși în febra pregătirilor de sărbători luau cu asalt magazinele pentru cumpărături. Ca misionar în orașul Ștei, Bihor, m-am gândit atât la cumpărători, cât și la vânzători că sunt absorbiți de mâncare, băutură, haine, cadouri și altele. Nu de mult avusesem o întâlnire la Conferința Banat, unde ni s-a prezentat proiectul: „Un dar pentru casa ta – Biblia.” Și mi-am zis: *Ce-ar fi dacă aș merge la toate magazinele din oraș și aș oferi cadou Biblia fiecărui vânzător?* Gândul acesta venea de la Domnul, așa cum urma să primesc confirmarea câteva ore mai târziu. Așadar, am luat o cutie de Biblie de la biserica recent deschisă în oraș și am început să împart pe la magazine. La primul magazin am fost respins fără drept de apel. La al doilea, un domn de la asigurări, ceva mai stilat, m-a întrebat: „Sunt ortodoxe?” I-am spus că Biblia nu are o religie, dar nu m-a lăsat să continui și am înțeles că trebuie să plec. Două eșecuri în cinci minute, dar nu m-am descurajat – eram abia la început. La al treilea magazin, o fată, uimită și bucuroasă, ia Biblia și zice: „M-ați emoționat. O Biblie cadou, asta se întâmplă foarte rar. Vă mulțumesc!”

Am ajuns la capătul străzii oferind Biblia cadou la magazine, bănci, restaurante. Mă simțeam bine.

Însă ce era mai frumos abia acum urma. Am ajuns la o pizzerie. Când doamna care vindea pizza a văzut Biblia, n-a mai putut de bucurie, i-au dat lacrimile și mi-a zis: „Eu chiar acum citesc o Biblie împrumutată de la cineva și am ajuns la ieșirea popoului Israel din Egipt.” Când m-a văzut cu patru Biblie în mână, mi-a mai cerut încă una pentru colega ei. Am întrebat dacă sunt doar ele două acolo și mi-a zis că mai are încă doi colegi în spate, la cuptoare, și i-am dat și pentru ei. Plină de bucurie m-a rugat să aștept câteva minute să-mi facă și ei un cadou – o pizza caldă. Am mulțumit și am plecat. Era prea frumos ca să mă așez

să mănânc. Mi-am amintit de cuvintele Domnului Isus: „Eu am de mâncat o mâncare pe care voi n-o cunoașteți” (Ioan 4:32). Chiar înainte să plec spre casă, am intrat într-un magazin mare, am stat la rând nu să cumpăr, ci să ofer. Când am rămas doar eu și doamna de la casă, i-am prezentat Biblia ca fiind un cadou în luna cadourilor. A început să plângă și mi-a zis că niciodată nu a avut Biblia în casă. Se întreba cum de m-am gândit să îi duc astăzi o Biblie chiar ei – pentru că lucra în ture. I-am zis că am oferit Biblia la mai multe magazine și așa am ajuns la al ei. Atunci a luat Biblia, a strâns-o la piept și mi-a zis: „Vă promit, domnule, că disează, când ies de la lucru, mă duc acasă și încep să citesc. Dacă ați ști cât de mult mi-am dorit o Biblie! Vă spun că astăzi este cea mai fericită zi din viața mea.” M-a impresionat mult această doamnă. Eu nu m-am gândit că în România sau chiar în orașul unde eu lucrez ca misionar mai poate cineva să plângă atunci când primește Biblia. Se făcuse seară și mă gândeam să plec din oraș către casă. Împărțisem în ziua aceea 55 de Biblie și eram cel mai fericit om, plantând semințele Cuvântului în iarna de afară, dar și în iarna din sufletele lor. Acum aștept în rugăciune împlinirea cuvântului din Psalmii: „Cei ce seamănă cu lacrimi vor secera cu cântări de veselie. Cel ce umblă plângând când aruncă sămânța se întoarce cu veselie când își strânge snopii” (Psalmii 126:5-6). 🍀

AURELIAN ANGHELESCU,
misionar, Conferința Banat

Împărțisem în ziua aceea
55 de Biblie și eram cel
mai fericit om, plantând
semințele Cuvântului
în iarna de afară, dar și
în iarna din sufletele lor.

DE LA CREDINȚA MOȘTENITĂ *la credința asumată*

Majoritatea tinerilor adventiști cresc într-o comunitate care le oferă repere spirituale încă din copilărie: Sabatul, rugăciunea, studiul biblic și valorile morale. Pentru mulți, credința vine „la pachet” cu familia și biserica, la fel ca un dar invizibil pe care îl primești fără să-l ceri. Însă vine un moment inevitabil când apare întrebarea: „Cred pentru că așa am fost crescut sau pentru că așa am ales eu?”

Credința moștenită este un dar, nu o povară. Ea oferă limbaj, structură și stabilitate și este fundamentul pe care mulți tineri își construiesc viața. Însă, dacă ne oprim aici, riscăm să avem o credință superficială, bazată pe obișnuință și pe ceea ce ne-a fost impus, mai degrabă decât pe convingere personală. Tinerii care își asumă credința încep să o transforme în relație: nu mai este

doar ceea ce au învățat de la părinți, ci ceea ce trăiesc în dialog zilnic cu Dumnezeu.

Multe experiențe de viață testează această tranziție. Mutarea într-un oraș nou, schimbarea mediului social sau începutul facultății aduc adesea distanță, timiditate sau anxietate. Este firesc să apară ezitări și să ne simțim inapți pentru comunitate. Pentru mine, mutarea în București a adus această perioadă de distanță, timp în care m-am simțit paralizată de timiditate și de frica de a nu fi „suficient de pregătită” spiritual. Dar astfel de momente nu sunt condamnări; ele pot fi începutul maturizării spirituale. Întrebările, ezitățile și îndoielile sunt esențiale și nu distrug niciodată credința, ci o pot adânci, dacă le privim ca parte naturală a drumului nostru.

Credința asumată se construiește pas cu pas. Ea apare atunci când studiul biblic nu mai este o listă de reguli de bifat, ci o conversație personală cu Dumnezeu; când rugăciunea nu mai este o rutină, ci o întâlnire sinceră; când slujirea nu mai este validare socială, ci expresia unei relații autentice cu Dumnezeu și cu cei din jur. Este procesul prin care tinerii transformă ceea ce au primit de la părinți și biserică într-o relație vie, care le dă sens, putere și speranță în viața de zi cu zi.

Rolul bisericii și al comunității în acest proces este esențial. Tinerii au nevoie de răbdare, ascultare și spațiu pentru întrebări. Liderii spirituali nu trebuie să ofere doar răspunsuri, ci și înțelegere, încurajare și exemplu. O biserică ce primește întrebările tinerilor fără să-i judece le permite să-și transforme credința primită într-una asumată, autentică și durabilă. O comunitate care încurajează explorarea credinței fără frică ajută tinerii să crească spiritual, să devină lideri și mentori pentru generațiile următoare.

Este important să recunoaștem că drumul de la credința moștenită la cea asumată nu este liniar. Uneori, tinerii se îndoiesc, alteori se îndepărtează, iar alteori se întorc mai maturi și mai conectați. Tocmai aceste etape construiesc o credință rezistentă și autentică. Biblia ne încurajează să ne încredem „în Domnul și să nu ne sprijinim pe înțelepciunea noastră” (Proverbele 3:5), amintindu-ne că relația personală cu Dumnezeu se dezvoltă prin alegere, nu din obligație.

Credința asumată aduce libertate: nu mai credem doar pentru că așa cere tradiția, ci pentru că dorim să trăim ceea ce credem. Devine parte din identitatea noastră, din modul în care alegem să interacționăm cu lumea, cu ceilalți și cu Dumnezeu. Este credința care rezistă testelor, care ne întărește caracterul și care inspiră la slujire autentică. Prin ea, tinerii descoperă sens în tot ceea ce fac, iar fiecare gest de bunătate, fiecare act de slujire și fiecare decizie morală devin expresia unei credințe asumate.

Această tranziție necesită curaj, răbdare și perseverență. Este normal să ne simțim uneori nesiguri sau pierduți; este normal să ne punem întrebări și să căutăm răspunsuri în mod activ. Fiecare etapă a procesului – ezitarea, îndoiala, întoarcerea – este parte din maturizarea spirituală. Tocmai aceste experiențe transformă moștenirea spirituală într-o credință vie, care nu se limitează la reguli, ci devine relație și angajament autentic.

Drumul de la „așa am crescut” la „așa cred” este o călătorie care ne ajută să alegem relația cu Dumnezeu în mod conștient, cu pasiune și responsabilitate. Pentru fiecare tânăr care trece prin această tranziție, mesajul este clar: întrebările nu distrug credința, ci o pot transforma. Îndoiala nu înseamnă slăbiciune, ci începutul maturizării. Iar alegerea de a crede personal este unul dintre cele mai curajoase și frumoase gesturi pe care le poate face un tânăr pentru propria viață spirituală.

Această credință, aleasă și asumată, devine fundația unei vieți care nu se clatină la primele furtuni și care luminează și calea celorlalți. Ea nu este doar moștenire sau rutină, ci un dialog viu, constant, cu Dumnezeu – un drum pe care fiecare tânăr este chemat să-l parcurgă cu încredere, libertate și bucurie. 🍓

ISABELLA ȚĂRANU, asistent director
departament Tineret, Uniune

Tinerii care își asumă credința încep să o transforme în relație: nu mai este doar ceea ce au învățat de la părinți, ci ceea ce trăiesc în dialog zilnic cu Dumnezeu.

Comunitatea adventistă hispanică din Londra marchează un botez istoric

Un efort evanghelistic comun
a adunat peste 110 participanți în fiecare seară

Comunitatea adventistă hispanică din Londra a celebrat cel mai important botez din ultimii peste 40 de ani, când 20 de persoane au fost botezate la finalul Hope Week, o serie evanghelistică desfășurată în perioada 25 octombrie–1 noiembrie 2025. Evenimentul a fost organizat de Biserica Adventistă de Ziua a Șaptea Hispanică Central London și de Southeast Hispanic Company, o congregație adventistă în creștere din Londra, iar programul a reunit membri și vizitatori pentru o săptămână de închinare, rugăciune și zidire spirituală.

Seria evanghelistică a îmbinat redeșteptarea spirituală cu sprijinul emoțional și relațional, prin mesajele prezentate de invitatul special, pastorul José Saavedra, și de soția sa, Andrea Muñoz, psiholog, ambii din Columbia. Prezentările lor au subliniat puterea lui Dumnezeu de a restaura și transforma vieți.

Participarea medie în fiecare seară a depășit 110 persoane, oamenii adunându-se pentru predici bazate pe Biblie, rugăciune, mărturii și părtășie. Organizatorii au remarcat că răspunsul publicului a reflectat nu doar angajamentul membrilor, ci și interesul puternic manifestat de prieteni și vizitatori.

Botezul a fost oficiat de pastorul Luis Fajardo, care a apreciat astfel amploarea și

semnificația acestui moment pentru comunitatea adventistă hispanică din Londra: „Acesta este rodul multor rugăciuni și al eforturilor unite ale liderilor și ale membrilor din întregul nostru district de biserici. Îl lăudăm pe Dumnezeu pentru această mare biruință și pentru ceea ce Duhul Sfânt continuă să facă în Londra.”

Pe lângă cele douăzeci de persoane care au fost botezate, încă zece persoane se pregătesc să facă acest pas în perioada următoare, ceea ce indică o dinamică spirituală continuă ca urmare a acestei campanii de o săptămână.

Succesul inițiativei reflectă colaborarea la nivelul districtului de biserici, cu voluntari, departamente și lideri de grupe mici, lucrând împreună pentru a împărtăși Evanghelia speranței cu comunitatea locală.

Pe măsură ce tot mai multe persoane se implică în studii biblice și se pregătesc pentru botez, liderii bisericii locale cred că acest moment marchează începutul unei mișcări evanghelice reînnoite în rândul populației hispanice în creștere din Londra. „Mergem înainte prin credință”, a concluzionat pastorul Fajardo. „Acesta este doar începutul a ceea ce Dumnezeu dorește să facă în orașul nostru.”

LUIS FAJARDO, tedNEWS

„VIITOR DE NOTA 10”

*O investiție ADRA
în generația de mâine*

„Domnul v-a găsit pe dumneavoastră pentru mine.”

Într-o lume în care visurile par uneori greu de atins, proiectul „Viitor de nota 10”, inițiat de ADRA România, vine ca o punte spre oportunități reale pentru tinerii aflați în pragul maturității, oferindu-le sprijinul necesar pentru a-și construi un viitor mai bun. Acest proiect își propune să susțină elevii din clasele a XI-a și a XII-a, proveniți din familii defavorizate, oferindu-le resurse, consiliere și încurajare pentru a-și continua studiile și a-și descoperi vocația. Dincolo de ajutorul material, ADRA dorește să le ofere acestor tineri o șansă reală la dezvoltare holistică – atât academică, cât și personală și morală.

O șansă pentru educație și demnitate

Prin programul „Viitor de nota 10”, 16 elevi din diferite județe ale țării vor beneficia de asistență financiară lunară, dar și de mentorat personalizat, astfel încât să fie sprijiniți nu doar în finalizarea studiilor liceale, ci și în accesul la învățământul superior. Proiectul a debutat odată cu începutul anului școlar 2025–2026, iar scopul este ca acești tineri să fie însoțiți și pe parcursul studiilor universitare, oferindu-le o bază solidă pentru a deveni profesioniști competenți și cetățeni responsabili.

În cadrul activităților de mentorat, tinerii vor avea ocazia să învețe nu doar cum să își gestioneze studiile și cariera, ci și cum să trăiască în acord cu valori etice și principii morale care le vor ghida pașii în viață. „Viitor de nota 10” nu este doar un proiect educațional, ci o investiție în oameni – în curajul, speranța și determinarea lor.

„Proiecte precum «Viitor de nota 10» ar trebui să reprezinte nu un gest de filantropie, ci o normalitate. Când ai succes, cred că este firesc să întorci ceva comunității. Adevărata moștenire a fiecăruia dintre noi nu stă în cât am obținut de-a lungul vieții, ci în cât am oferit înapoi”, a declarat C.V., finanțator proiect ADRA „Viitor de nota 10”.

Impactul pe termen lung

Deși este un proiect-pilot, planificarea sa este una de durată – între 5 și 7 ani –, tocmai pentru ca transformarea acestor tineri să fie una reală și durabilă. Beneficiarii direcți sunt elevii selectați, însă efectele pozitive se vor răsfrânge și asupra familiilor lor și a comunităților locale.

Prin „Viitor de nota 10”, ADRA România reafirmă angajamentul său față de tineri și față de comunitățile vulnerabile, demonstrând că fiecare copil merită o șansă la un viitor demn și împlinit. Investiția în educație nu implică doar sprijin material, ci reclamă o formă de putere transformatoare, care le oferă tinerilor instrumentele necesare pentru a-și urma visurile și a contribui pozitiv în societate.

Prin acest proiect, ADRA arată că sprijinul acordat elevilor nu se limitează la rezultate academice imediate – el construiește încredere, responsabilitate și valori morale, elemente esențiale pentru dezvoltarea unor adulți capabili să ia decizii informate și să devină membri activi și valoroși ai comunității. Astfel, „Viitor de nota 10” nu este doar un program educațional – este o investiție strategică în schimbarea socială, pentru ca fiecare copil să aibă acces la oportunități egale și să poată transforma provocările personale în șanse reale pentru succes și demnitate.

„Îmi doresc să pot merge mai departe către studiile de inginerie în construcții și să devin inginer. Făcând parte din proiectul ADRA „Viitor de nota 10”, am simțit că este o adevărată binecuvântare și mă bucur enorm că am fost aleasă alături de ceilalți elevi.” – Daria Fugar, elevă la Liceul Teologic Adventist din Craiova.

„Vreau să devin medic chirurg. Acest proiect atât de frumos a fost un răspuns la rugăciunile mele. M-am rugat ca Domnul să mă ajute să găsesc pe cineva care să mă susțină – moral și financiar – și v-am găsit pe dumneavoastră. De fapt, Domnul v-a găsit pe dumneavoastră pentru mine.” – Emanuel Balasz, elev la Liceul Teologic Adventist „Maranatha” din Cluj-Napoca.

Cum poți susține?

Cei care doresc să se alăture echipei ADRA România și să se implice în proiectul „Viitor de nota 10” o pot face în diferite modalități:

- prin voluntariat (vă puteți adresa coordonatorului la nivel local);
- prin donații în conturile financiare ADRA;
- donând chiar acum direct pe site-ul: adra.ro/doneaza pentru proiectul „Viitor de nota 10”;
- donând chiar acum 2 Euro prin SMS la numărul 8845 cu textul „ADRA”.

„Doresc să devin medic, iar această dorință îmi dă multă speranță. M-am simțit fericită când am realizat că Dumnezeu chiar se gândește la dorințele mele și îmi oferă călăuzire și oportunități. Zilele acestea m-au ajutat să clarific multe lucruri în mintea și inima mea și sunt recunoscătoare că am avut ocazia să întâlnesc oameni noi, care m-au inspirat și mi-au adus bucurie.” – Luisa Urucu, elevă la Liceul Teologic Adventist „Ștefan Demetrescu” din București.

„Îmi doresc să urmez chemarea pe care simt că Dumnezeu o are pentru mine, și anume să continui pasiunea mea pentru litere, să merg la Facultatea de Litere, să-mi iau doctoratul și să devin profesor universitar în acest domeniu. Zilele petrecute aici au fost o ocazie de îmbogățire, atât a cunoștințelor, cât și a experiențelor. A fost ca un balsam pentru suflet, pentru că simt că am plecat mai bogată de aici – cu mai multe cunoștințe și cu o viziune mai clară pentru viitor.” – Ana-Rut Crișan, elevă la Liceul Teologic Adventist „Maranatha” din Cluj-Napoca. 🍷

PICĂTURA DE SÂNGE:

Oglinda trupului și armata tăcută

„Căci viața trupului este în sânge.”

(Leviticul 17:11)

O singură picătură de sânge, prelevată aproape imperceptibil, devine cel mai sincer martor al existenței noastre. Pentru medic, ea este un cod de bare al sănătății, iar pentru pacient, o fereastră spre procese invizibile care ne susțin clipă de clipă. Într-o lume în care adesea ne îngrijim doar de ceea ce se vede la exterior, hemoleucograma este investigația de bază care descifrează ceea ce se petrece în „cetatea” noastră, acolo unde viața se întreține prin mobilizare și organizare cu o precizie uluitoare. Când privim acest lichid vital, nu vedem doar un element biologic, ci o oglindă a sănătății noastre. De multe ori ne considerăm invincibili, ignorând oboseala care ni se așază în piept sau paloarea chipului, însă dincolo de suprafață, în „râurile” noastre interioare, se pot ascunde secrete importante pe care doar analiza de laborator le poate scoate la lumină.

Dacă am putea privi până la nivel microscopic, am vedea o desfășurare de forțe demnă de cele mai mari epopei. Hemoleucograma ar putea fi comparată cu un jurnal de front care descrie luptele din corpul nostru. Această analogie nu este nouă, ci se regăsește începând cu pionierii sănătății precum Ellen G. White*, care vedea în trup o cetate păzită, până la scriitorii moderni pre-

cum Philipp Dettmer**, care descrie sângele drept „cea mai complexă armată de pe pământ” sau a cercetătorilor din domeniu, care aseamănă măduva osoasă cu un centru de instrucție, iar corpul este asemănat cu o țară care trebuie protejată de invadatorii străini***.

Eritrocitele (globulele roșii) reprezintă adevărați cărauși ai trupului, care au misiunea de a transporta oxigenul de la plămâni către fiecare celulă, oricât de îndepărtată ar fi. Atunci când valorile eritrocitelor sau ale hemoglobinei se modifică, echilibrul întregii vieți este pus în pericol. O scădere a hemoglobinei, cunoscută sub numele de anemie, poate ascunde boli diverse. În spatele ei se pot afla carențe de fier, carențe de vitamina B₁₂ sau de acid folic din cauza unei nutriții deficitare, pierderi oculte de sânge sau hemoragii care pot evidenția diverse patologii, de la un simplu ulcer gastric până la tumori maligne, cauze autoimune sau insuficiență de producere la nivelul măduvei hematogene. La polul opus, o creștere a numărului de eritrocite, numită poliglobulie, face sângele prea vâcos, acesta circulând greu și crescând riscul de tromboză, amintindu-ne că excesul poate fi la fel de periculos ca lipsa.

Leucocitele sunt considerate santinele aflate în alertă permanentă. Acești soldați

ai sistemului imunitar sunt organizați în unități specializate. Neutrofilele – infanteria ușoară – sunt primele care sosesc la locul unei infecții bacteriene pentru a anihila dușmanul. Atunci când numărul lor scade (neutropenia) zidurile cetății noastre se prăbușesc, lăsându-ne vulnerabili în fața infecțiilor. Pe lângă neutrofile există limfocitele, infanteria grea și serviciul de informații, care se ocupă de virusuri și de memoria imunitară a organismului. O creștere a lor ne anunță că suntem în plin război cu un virus, însă o valoare anormal de mare poate semnala uneori o leucemie, o producție de soldați imaturi, care nu pot lupta, dar consumă toate resursele cetății. Nu uităm monocitele, serviciul de curățenie, care elimină resturile după conflict, și eozinofilele, specialiștii care ne identifică prezența paraziților sau a reacțiilor alergice.

Trombocitele sunt asemănate cu geniștii care intervin în caz de avarii pentru a preveni un dezastru. Acestea circulă tăcut până când integritatea unui vas de sânge este compromisă, moment în care se mobilizează instantaneu pentru a opri sângerarea. O scădere a lor (trombocitopenie) transformă orice mică vătămare într-o potențială catastrofă. În schimb, o creștere exagerată a lor predispune la formarea cheagurilor în locuri nedorite, provocând complicații cardiovasculare.

**Această sinergie
desăvârșită ne învață că
viața nu este rezultatul unui
singur element, ci al unei
colaborări în care nicio ce-
lulă nu trăiește pentru sine.**

**Această organizare micro-
scopică este imaginea vie
a Bisericii și a vieții creștine.**

**Noi suntem chemați să
funcționăm exact ca aceste linii
de luptă, într-o unitate perfec-
tă în diversitate. Avem nevoie
de „eritrocitele” noastre – oa-
meni care prin rugăciune și
Cuvânt aduc oxigenul spiritual
în adunare. Avem nevoie de
„leucocite” – frați cu discernă-
mânt care veghează la porțile
credinței pentru a o proteja
de erori. Suntem dependenți
de „trombocitele” noastre –
creștini plini de empatie care
aleargă la cel rănit pentru a
opri durerea prin mângâiere
și ajutor practic. Toate aceste
„celule” lucrează sinergic, călău-
zite de Duhul Sfânt – mediul
care face posibile comunicarea
și mișcarea. Povestea sângelui
poate fi povestea misiunii
noastre: o armată chemată
să păstreze viața și să mă-
turisească despre Creator
până la revenirea Sa.**

„Cine este aceea care se ivește ca zorile,
frumoasă ca Luna, curată ca Soarele, dar
cumplită ca niște oști sub steagurile lor?”
(Cântarea cântărilor 6:10). ♣

Dr. SORINA OANA ROHNEAN,
medic specialist medicină internă, directoarea
Departamentului Sănătate, Conferința Banat

BIBLIOGRAFIE

* *Counsels on Health*, p. 52.

** Philipp Dettmer – „Immune: A Journey into the Mysterious System That Keeps You Alive”, p. 5 (2021).

*** „The Immune System – An Army Ready for Battle” (2018) – Frontiers for Young Minds.

INCURSIUNE

ÎN LUMEA BIBLIEI

A. Folosind tastatura telefonului, încercați să găsiți cuvintele (fără diacritice) lipsă din următoarele texte biblice, apoi memorați-le!

Exemplu: Grupul de numere **784224863**, uitându-ne pe tastatura telefonului, formează cuvântul **RUGĂCIUNE**.

„Și când stați în picioare de vă _____,
7 8 4 2 8 4

să _____ orice aveți împotriva cuiva, pentru ca
4 3 7 8 2 8 4

și Tatăl vostru, care este în ceruri, să vă _____ greșelile voastre.”
4 3 7 8 3

Răspuns: Marcu 11:25.

B. În tabelul de mai jos găsiți litere care formează numele celui despre care este vorba în acest text:

			
W	D	O	F
X	C	A	L
Y	M	P	E
Z	N	S	I

„Copilul a crescut și ea l-a adus fetei lui Faraon, și el i-a fost fiu.

I-a pus numele _____ (_____), «căci», a zis
y ▲ w ■ z ● z ■ y ● z ■ x ▲ w ■ z ■
ea, «l-am scos din ape».”

Răspuns: Exodul 2:10 – MOISE sau SCOS.

EDUCAȚIE CU SENSES: CREDINȚĂ, ȘTIINȚĂ ȘI MISIUNE

... în [Hristos] sunt ascunse toate comorile înțelepciunii și ale științei.

Coloseni 2:2

ZILELE UNIVERSITĂȚII ADVENTUS

15-17 mai
2026

Invitat:

Dr. Ronny Nalin
Director Geoscience
Research Institute, SUA

ONLINE

universitateaadventus

@universitateaadventus

16-18 MAI
2025

Invitat:
Dr. Frank M. Hassel

Educație cu
„Si dragostea sa nu-l lasa pe
noi prin suferinta pe Dumnezeu, si in
faptul ca El ne-a iubit pentru noi
1 Ioan 4:19

Pentru participare la eveniment înscrie-te la adresa uadventus.ro/zileleua2026

Un număr limitat de tineri poate beneficia de cazare și masă gratis conform punctajului obținut la completarea formularului de înscriere.

Contact:
0753 142 622
secretariat@uadventus.ro

60492